

НАСТАВЛЕНИЕ
ПО
СТРЕЛКОВО ДЕЛО

АВТОМАТ
(КАРТЕЧЕН ПИСТОЛЕТ)
обр. 1941 г.

КОНСТРУКЦИЯ НА
ШПАГИН Г. С.

7-137

ЗАПОВЕД НА МИНИСТЪРА НА НАРОДНАТА ОТБРАНА НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

5 октомври 1954 г.

№ 69

гр. С

Съдържание: Одобряване и отменяване на наставления

Обявявам одобреното от мен **Наставление по стрелково дело — автомат (картечен пистолет) обр. 1941 г.** и одобрявам да се вземе ръководство и изпълнение.

Отменявам **Наставлението по стрелково дело — огън и действие с картечния пистолет „Судаев“ обр. 1941 и „Шпагин“ обр. 1941 година**, обявено с МЗ № 10 от 12. I. 1950 година, в онзи му част, която се отнася до картечния пистолет Шпагин.

Министър на Народната отбрана
армийски генерал **Панчевски**

УВОД

Бойни свойства и назначение на автомата

1. Автоматът обр. 1941 г. служи за поразяване и прогнание с огън в близка бой.

Стрелбата с автомата се води с pistolетни патрони обр. 1930 г. през единичен и автоматичен огън (къси редове от 3—6 изстрела и дълги редове от 15—20 изстрела).

2. Принципната далечина на автомата е: с обръщае целик до 200 м, а със секторен прицел до 500 м. Най-добри резултати се получават при водене в огън с къси редове до 200 м, а с дълги — до 100 м.

Поразяващата сила на куршума се запазва до 800 м. Началната скорост на куршума е около 500 м/сек.

3. Техническата скорострелност (темът на стрелбата) на автомата е около 1000 изстрела в минута. Бойната му скорострелност е: с единичен огън — до 30 изстрела в минута, с къси редове — до 70 изстрела, с дълги — до 100 изстрела в минута.

Теглото на автомата с напълнен дисков пълнител е 5.3 кг, с напълнен дъгов пълнител — 4.1 кг, а без пълнител — 3.5 кг.

4. Автоматът е прост по устройство и действие и е сигурно оръжие в ръцете на обучен бояц.

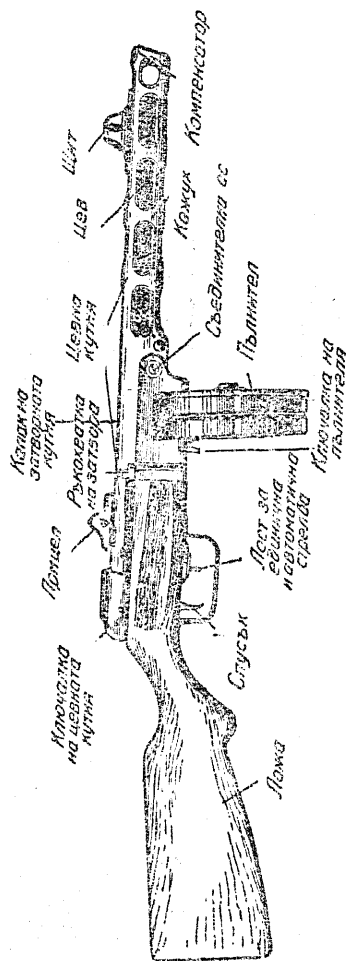

Рис. 1. Общ вид на автомата обр. 1941 г. (с дисков пълнител)

ЧАСТ ПЪРВА

УСТРОЙСТВО, ДЕЙСТВИЕ, ПОДДЪРЖАНЕ И ОПАЗВАНЕ НА АВТОМАТА ОБР. 1941 Г.

Глава I

УСТРОЙСТВО НА АВТОМАТА

ОПИСАНИЕ НА ЧАСТИТЕ НА АВТОМАТА

5. **Цевта** (рис. 2) служи да даде направление на полета на куршума. Отвътре тя има:

а) **канал** с четири бразди, които служат да дадат на куршума въртливо движение при летенето му

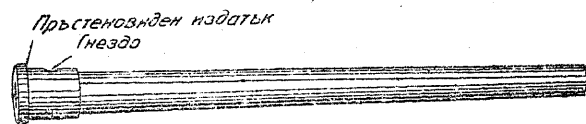

Рис. 2. Цев

междините между браздите се наричат **полета**; разстоянието по диаметъра между две срещуположни полета определя **калибъра** на канала на цевта; той е равен на 7.62 мм.

б) **патронник** който служи за поместване на патрона при изстрела.

На външната си повърхност цевта има:

а) **полукръгло гнездо** за закрепване на цевта в цевната кутия;

б) пръстеновиден издатък — за ограничаване движението на цевта при поставянето на мястото ѝ и за приемане ударите на затвора при стрелба.

6. Цевната кутия (рис. 3) служи за закрепване на цевта в нея и за съединяване със затворната кутия.

Рис. 3. Цевна кутия

Предната част на цевната кутия се нарича кожух, а задната служи за капак на затворната кутия.

Кожухът служи за предпазване цевта от удари и ръцете на стрелеца от изгаряне при нагряване на цевта. Предната част на кожуха е скошена и се нарича **компенсатор** (гърлен спирач), който подобрява

Рис. 4. Мушка

групираността на боя на автомата при стрелба. Кожухът отгоре има мушка, а от лявата страна — халка за ремъка.

Мушката (рис. 4) служи за прицелване. Тя е навита в пълъгач, който е закрепен в основата на

кожуха. Мушката се предпазва от повреждане от шит.

Цевната кутия има: а) упорен болт за закрепване на цевта и напречно отворстие за съединителната ос; б) отгоре прозорец за изхвърляне на изстреляните гилзи; в) от дясната страна надлъжен изрез за преминаване ръкохватката на затвора с два малки пореза за поставяне затвора на предпазителя в задно и предно положение; г) в задната част издатък, който служи за правилно поставяне на задната част на цевната кутия при съединяването ѝ със затворната кутия; д) две странични вдлъбнатини, ограничаващи движението на капачето на ключалката напред, и две отворстия за преминаване клечката на ключалката; е) ключалка на цевната кутия (рис. 5), която служи за закреп-

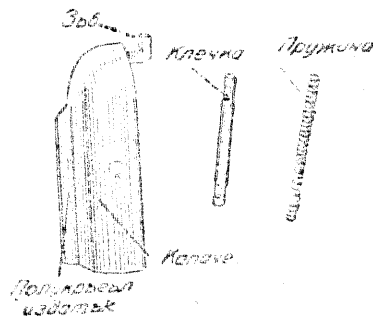

Рис. 5. Ключалка на цевната кутия

ване на цевната кутия със затворната; тя се състои от капаче, пружина и клечка; капачето има зъб, който при затворено положение на автомата се по-

мества в прозореца на опашката на затворната кутия полукръгъл издатък, отвори на който се помещават пружината на ключалката, и две странични отвори за преминаване на клечката; ж) при цел с обръщач се целик (рис. 6), разчетен за

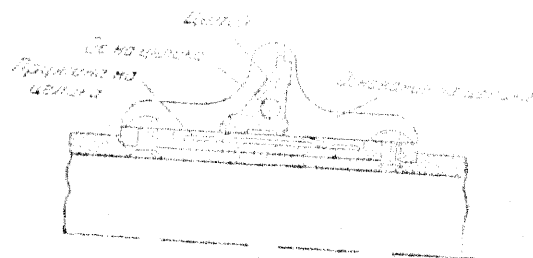

Рис. 6. Прицел с обръщач се целик

стрелба на разстояние 100 и 200 м съответно на това на целика са поставени цифри 10 и 20. целикът се обръща на ос, закрепена в основата на целика, и се задържа в дадено положение чрез пружина.

Автоматите от по-стари производства са снабдени със секторен прицел (рис. 7), състоящ се от основа, прицелна пластинка с пружина, ос и комутче с ключалка и пружина.

Основата на прицела има сектори за поставяне прицела за различни разстояния.

Прицелната пластинка е съединена с ушите на основата на прицела чрез ос. На външната страна на прицелната пластинка са нанесени деления в десетици метри (от 50 до 500 през 50 м).

Комутчето е надхванато на прицелната пластинка. В него е помещена ключалка с пружина, с помощта на която комутчето се задържа на зъбите на пластинката в определено положение.

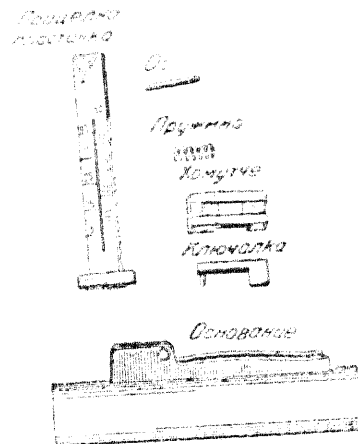

Рис. 7. Секторен прицел

7. Затворната кутия (рис. 8) служи за съединяване главните части на автомата и за движение на затвора в нея. Тя има: а) уши за съединяване с цевната кутия; б) прозорец за пълнителя; в) вертикален улей за ключалката на пълнителя; г) скоби за съединяване с предната част на ложата и спускателната кутия; д) отдолу два прозореца: предният за разединителя, задният — за запъвача на спускателния лост; овално отворствие за задния издатък на спусковата скоба; е) в задната стена гнездо, в което влиза краят на направляващото стъбло; ж) в задната част опашка, която има прозорец за преминаване зъба на ключалката за цевната кутия; отворствие за преминаване на опашното

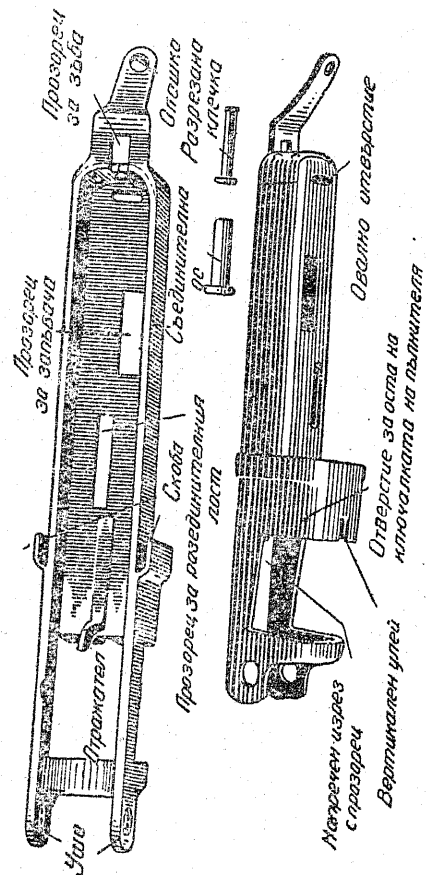

Рис. 8. Затворна кутия

витло; з) вътре **отражател**, който служи за отразяване на гилзите; и) отдолу — ключалка на пълнителя с пружина.

Ключалката на пълнителя с пружина служи за закрепване на пълнителя в прозореца на затворната кутия. Тя има: **горен зъб** за задържане на пълнителя, гнездо за пружината, **отверстие** за оста и **опашка** за отключване на ключалката с пръст при отделяне на пълнителя.

8. Затворът (рис. 9) служи за извличане на патрон от приемника на пълнителя, дотикване на па-

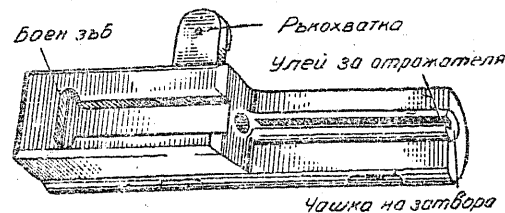

Рис. 9. Затвор

трона в патронника, затваряне на канала на цевта при изстрел, произвеждане на изстрел и извличане на изстреляната гилза. Той се състои от блок на затвора, жило, **изхвъргач с пружина** и ръкохватка с предпазител.

Блокът на затвора има: а) в предния край **чашка** за поместване на дънната част на патрона; б) **отверстие** за жилото; в) улей за изхвъргача и пружината му; г) отдолу **изрез** за преминаване на затвора при поставен пълнител; в изреза са направени ребра, образувачи улей за преминаване на отражателя при движение на затвора; предната част в

ребрата служи за дотиквач на патроните; в средната част и отдолу **улей**, задната стена на който служи за **боен зъб**; е) по страните му **вдлъбнатини** за събиране на излишната смазка; ж) в задната част напречен **срез**, за да не се удрия затворът в клечката на ключалката на цевната кутия при отиването му в задно положение; з) от дясната страна **ръкохватка** с предпазител; и) в удебелената част **канал** за направляващото стъбло с възвратно-бойната пружина.

Ръкохватката служи за отвеждане на затвора назад при пълнене на автомата и за поставянето му на предпазител. Тя има отгоре **улей**, в който се движи предпазителят.

Жилото е съединено със затвора посредством шифт; то служи за възпламеняване на капсула.

Пружина на изхвъргача

Изхвъргач

Рис. 10. Изхвъргач и пружината му

Пружината от излизане; горен изрез за преминаване на избивката при отделяне на пружината.

Пружината на изхвъргача служи за задържане на изхвъргача. На задния си край тя има отверстие за влизане края на избивката при разглобяване.

Изхвъргачът (рис. 10) служи за извличане на изстреляните гилзи от патронника и за задържането им в чашката на затвора. Той има: **зъб** за захващане на гилзата; вертикални **издатъци** за съединяване със затвора; **площадка**, върху която действа пружината; **издатъци** за предпазване пружината

Направляващото стъбло предпазва възвратно-бойната пружина от изкривяване през време на работа. На задния му край неподвижно е закрепен ограничител, а на предния край е надяната направляваща шайба, която служи за упор на предния край на възвратно-бойната пружина. Предният край на стъблото е разклепан за задържане на направляващата шайба.

Возвратно-бойната пружина (рис. 11) служи за връщане на затвора в предно крайно положение. Тя се надява на направляващото стъбло.

Рис. 11. Возвратно-бойна пружина

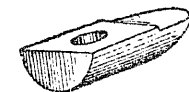

Рис. 12. Омекчител на затвора

Омекчителят на затвора (рис. 12) приема върху себе си ударите на затвора при отиването му в задно крайно положение и с това предпазва затвора и затворната кутия. Той има **отверстие** за преминаване на направляващото стъбло с възвратно-бойната пружина и **изрез** за клечката на ключалката на цевната кутия.

9. Спускателният механизъм (рис. 13) служи за водене на единичен и автоматичен огън. Той състои от спускателна кутия, лост за единична автоматична стрелба, натискач на лоста за единична и автоматична стрелба, спускателен лост с пружинен спусък с пружина, натискач на спусъка с пружинен разединител и основа на разединителя.

Спускателната кутия (гл. рис. 13) служи за по-местване в нея на спускателния механизъм. Тя има а) **предни издатъци** за съединяване със затворната кутия; б) **отверстия** за осите на спусъка и спускателния лост; в) в задната част и отгоре **издатък** за съединяване със затворната кутия; г) **отдолу опашка**

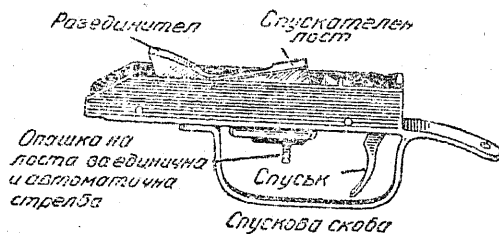

Рис. 13. Спускателна кутия със спускателен механизъм

с отверстие за опашното витло, което съединява спускателната кутия с ложата; д) **скоба** за предпазване на спусъка и лоста за единична и автоматична стрелба от случайни удари; е) **основа** на лоста за единична и автоматична стрелба за направление на движението и задържане на лоста за единична и автоматична стрелба в придаденото му положение; ж) на дъното **два прозореца** за опашката на спусъка и за натискача на лоста за единична и автоматична стрелба; **две гнезда**: едно за пружината на спусъка, друго за пружината на спускателния лост.

В предната част на дъното на кутията е отбелязан номерът на автомата.

Лостът за единична и автоматична стрелба (рис. 14) служи за поставяне на разединителя на

единичен или автоматичен огън. Той има **опашка** за придвижване на лоста за единична и автоматична стрелба с пръстите на ръката, **отверстие** с **два диаметъра** за натискача с клечката му, **предна и задна скоба**. За стрелба с автоматичен огън лостът за единична и автоматична стрелба се придвижва **напред**, докрай, а за стрелба с единичен огън — **назад** докрай.

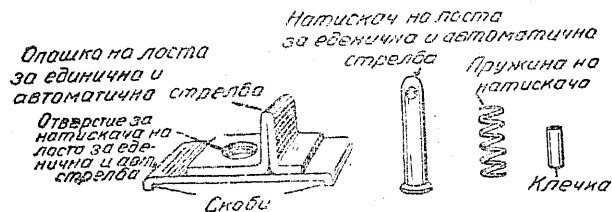

Рис. 14. Лост за единична и автоматична стрелба

Рис. 15. Натискач на лоста за единична и автоматична стрелба

Натискачът на лоста за единична и автоматична стрелба (рис. 15) служи за задържане на лоста за единична и автоматична стрелба в даденото му положение за стрелба. Той има **пръстеновиден издатък** за упор на пружината, **отверстие** за клечката и **пружина**, която задържа натискача в горното положение.

Спускателният лост (рис. 16) служи за задържане на затвора във взведено положение. Той има а) на предния край **отверстие** за оста на лоста; б) задния край отгоре **замъвач**, отдолу **издатък** скопчаване с натискача на спусъка; в) **гнездо** пружината.

Пружината на спускателния лост служи за задържане на запъвача в горно положение.

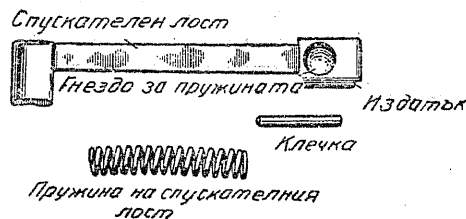

Рис. 16. Спускателен лост

Спусъкът (рис. 17) служи за отвеждане задния край на спускателния лост надолу с помощта на натискача. Той се състои от **главичка** и **опашка**.

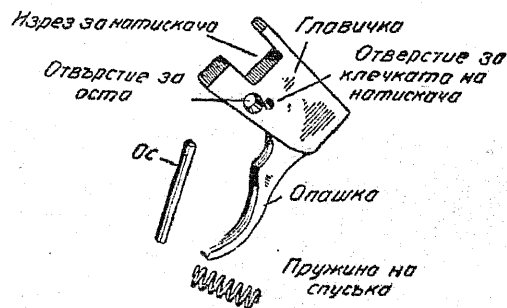

Рис. 17. Спусък

На предната част на главичката е направен изрез с гнездо за натискача и пружината му; на страните му —

две отворстия: малкото за клечката на натискача, голямото за оста.

Натискачът на спусъка (рис. 18) служи за издръпване запъвача на спускателния лост от бойния зъб на затвора и заедно с разпределителя осигурява воденето на единична стрелба. Той има: отляво **правоъгълна част** за действие върху издатъка на спускателния лост, отдясно **закръглена част**, на която действува разединителят при единична стрелба; отдолу — **изрез за клечката**, която ограничава излизането на натискача от главичката на спусъка; отвътре — **гнездо за пружината**.

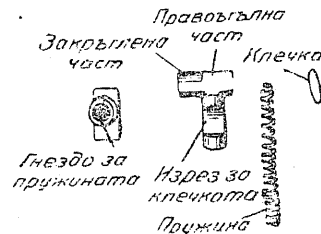

Рис. 18. Натискач на спусъка

Пружината задържа натискача в предно положение.

Разединителят (рис. 19) служи за разделяне на натискача на спусъка от спускателния лост при единична стрелба. Той има **предно и задно рамо**: на предното действува долната плоскост на затвора при движението му напред; задното има две скосености — горна и долна; горната скосеност отвежда натискача назад, а долната задържа натискача в задно положение, докато не се прекрати натискането върху опашката на спусъка; **отверстие за оста**.

Основата на разединителя (рис. 20) служи за съединяване на разединителя с лоста за единична и автоматична стрелба и за направляване движението на разединителя. Той има: а) **надлъжен изрез**

Рис. 19. Разединител

Рис. 20. Основа на разединителя

в който се помества разединителя; б) **отверстие за оста**; в) **издатък** за направляване преместването на основата на разединителя в спускателната кутия; **отверстие с издатък** за преминаването на натискача и упора на долния край на пружината на натискача.

10. Ложата (рис. 21) служи за съединяване на частите и за удобство при действие с автомата.

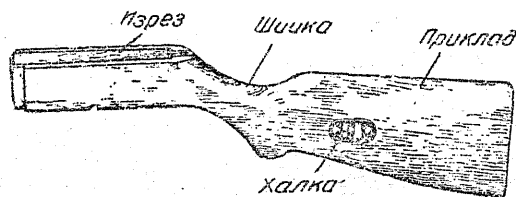

Рис. 21. Ложка

Предният край на ложата има надлъжен **изрез**, в който отгоре се помества затворната кутия, а отдолу — спускателната кутия; отпред има **срезове**, които влизат в скобите на затворната кутия; **отверстие** за опашното витло,

Прикладът на ложата има изрез за халката на ремъка и **металически затилък с капаче**, което затваря кухата част на приклада, в която се поставят принадлежностите за почистване.

11. Дисковият пълнител (рис. 22) служи за побиране на 71 патрона. Той се състои от тяло, капак,

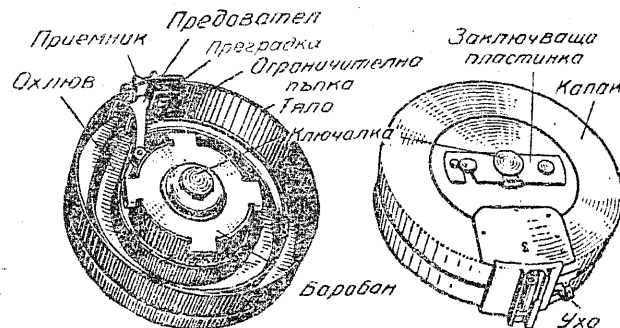

Рис. 22. Дисков пълнител

охлюв, барабан, пружина, подавател с витло, ключалка с гайка и с пружина.

Тялото има **ос**, **преградка**, **приемник** с извивки за насочването на патрона в патронника, **издатък** с изрез за закопчаване с ключалката на пълнителя при пълнене на автомата и **ухо** за прикачване на пълнителя към поясния ремък на боеца.

Капакът служи за затваряне на тялото. Той има **заклучваща пластинка**, **шипове** на **заклучващата пластинка** и **отверстие** за преминаване на пружината на ключалката.

Охлювът (рис. 23) служи за поместване на патроните и за насочването им в приемника на тялото. Към основата на охлюва е прикрепена спирална

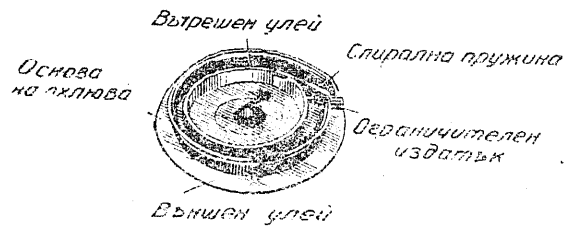

Рис. 23. Охлюв

пружина, която образува два улея — вътрешен и външен, в който се нареждат патроните.

Барабанът (рис. 24) служи за побирание на пружината и за навиването ѝ. Отгоре барабанът се затваря с капак. Капакът има **четири скоби** за удобно хващане при въртене на барабана; кръстообразно

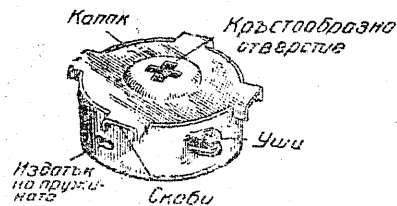

Рис. 24. Барабан

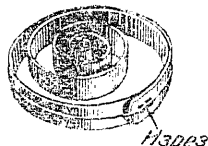

Рис. 25. Пружина на пълнителя

отверстие за преминаване оста на пълнителя с четири **изреза**, в които влизат зъбците на ключалката; на стената **уши** за подавателя.

Пружината на пълнителя (рис. 25) служи за въртене на барабана и подаване на патроните. На двата си края пружината има изрези за съединяване с издатъците на оста и стената на барабана.

Подавателят (рис. 26) се състои от лост и тласкач. На лоста има отворстие за съединяване на подавателя с ушите на барабана с помощта на витло.

Ключалката (гл. рис. 26) с четирите си зъбеца служи за ограничител на барабана; тя се притиска към барабана чрез пружина и се завива с гайка.

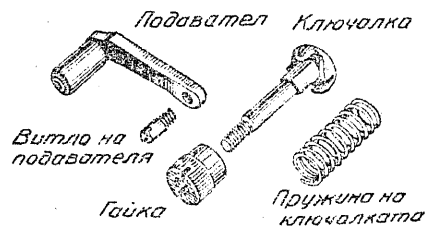

Рис. 26. Подавател и ключалка

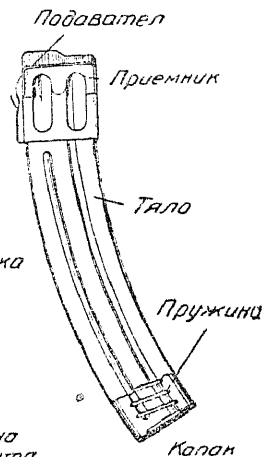

Рис. 27. Дъгов пълнител

Освен дисковия пълнител има на въоръжение **дъгов пълнител** (рис. 27). Дъговият пълнител се състои от тяло, приемник, подавател, пружина и подавателя и капак.

На задната стена на тялото има издатък с изрез за задържане от ключалката на пълнителя при пълнене на автомата.

ПРИНАДЛЕЖНОСТИ НА АВТОМАТА

12. На всеки автомат се полагат следните принадлежности (рис. 28): **шомпол**, който се състои с дръжка и две звена с протривка; **отвертка**, която

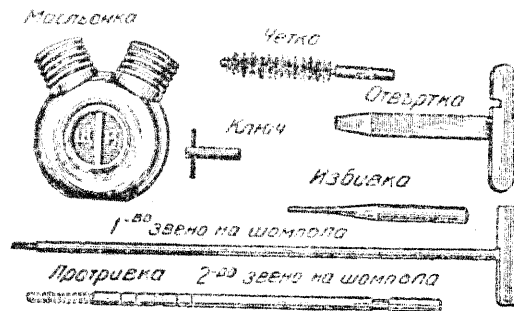

Рис. 28. Принадлежности

се състои от ръкохватка, острие и ос на острието; **избивка** за избиване оста и клечките при разглобяване и сглобяване на автомата; **четка** за смазване канала на цевта; **ключ** за завинтване и отвинтване на мушката; **масленка**: в отделението ѝ с буква „Щ“ се налива алкален състав, в отделението с буква „Н“ — оръжейна смазка.

БОЕН И ПРОВЕРОЧЕН ПАТРОН

13. За стрелба с автомата се употребява pistolетен патрон, калибър 7-62 мм (рис. 29), който се състои от куршум, гилза, барутен заряд и капсул.

Гилзата има **шийка** за съединяване с куршума (куршумът се закрепва в шийката чрез кръгово кер-

ване), **конус** (преходна част от шийката към тялото) и **тяло** за помещаване на барутния заряд.

В **дъното** на гилзата има гнездо за капсула; наковалина, върху която се разбива и възпламенява капсулният състав; две **огневи отворстия**, през които преминава пламъкът от капсула към заряда. Отвън на дъното има **пръстеновиден изрез** за захващане на гилзата от зъба на пистолетача.

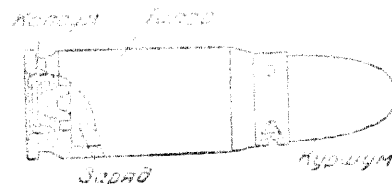

Рис. 29. Боен патрон

Барутният заряд се състои от бездимен барут.

Капсулът служи за възпламеняване на барутния заряд; той се състои от чашка, в която е поместен капсулният състав, покрит с каласно кръгче.

Проверочният патрон служи за проверка работата на механизмите на автомата и за обучение при пълненето. Той представлява обезвреден боен патрон, в който барутният заряд е заменен с пясък и стърготини, а капсулът е възпламенен.

За разлика от бойния патрон външната повърхност на гилзата на проверочния патрон е боядисана в черен цвят.

Глава II

РАБОТА НА ЧАСТИТЕ И МЕХАНИЗМИТЕ
НА АВТОМАТА

14. Положение на частите и механизмите в автомата преди пълнене. Затворът под действие на възвратно-бойната пружина се намира в предно крайно положение, неговата предна плоскост се опира в задния срез на цевта.

Изхвъргачът чрез пружината си е натиснат надолу. Главичката на отражателя се намира в задната част на надлъжния улей на затвора. Предназначеният преместен вляво и се намира в предния изрез на цевната кутия.

Възвратно-бойната пружина се намира в най-малко напрежение, задният ѝ край се опира в ограничител на направляващото стъбло, което се намира в гнездото на затворната кутия, а предният ѝ край — в направляващата пайба на стъблото, поместена в канала на затвора.

Лостът за единична и автоматична стрелба е поставен на единичен огън, опашката му е издърпана докрай назад, задната му скоба се опира в обреза на основата на лоста.

Опашката на спусъка е в предно положение, а главичката му повдигната нагоре.

Натискачът на спусъка е надолу и със своята закръглена част се опира в горната скосеност на задното рамо на разединителя; предното рамо на разединителя е спуснато от долната плоскост на затвора

надолу. Запъвачът на спускателния лост е повдигнат нагоре и се намира вътре в затворната кутия зад затвора, а неговият изпъкъл се намира под натискача на спусъка.

Забележка. Ако при такова положение натиснем върху опашката на спусъка, то запъвачът на спускателния лост не ще се скрие надолу, защото натискачът, като се плъзва по скосеността на задното рамо на разединителя, потъва в изреза на спусъка и не захваща изпъкъла на спускателния лост.

15. Работа на частите и механизмите на автомата при пълнене. За изпълнение на автомата е необходимо:

а) да се постави пълнен пълнителя с приемника в прозореца на затворната кутия така, че ключалката да влезе в изреза на издатъка на пълнителя;

б) да се отмести предназначеният вдясно докрай, за да се освободи затворът;

в) да се хване ръкохватката с дясната ръка и се издърпа затворът назад;

г) да се пусне ръкохватката: при това затворът малко се придвижва напред и се опира на бойния си зъб.

При връщане на затвора назад: възвратно-бойната пружина се свива; по главичката на отражателя; предният край на направляващото стъбло излиза от канала на затвора; когато предната плоскост на затвора премине задната стена на приемника на пълнителя, поредният патрон под действието на пружината на пълнителя се повдига нагоре и застава на пътя на движението на затвора срещу патронника.

При по-нататъшното връщане на затвора назад той натиска спускателния лост и запъвачът му потъва надолу; предното рамо на разединителя се освобождава от долната плоскост на затвора; натискачът на

спуска под действието на пружината се придвижва напред и със закръглената част на главичката натиска надолу задното рамо на разединителя, а предното рамо на същия се повдига нагоре.

Щом бойният зъб на затвора премине запъвача и спускателния лост, последният под действието и пружината се повдига нагоре и се закачва в бойния зъб на затвора, а издатыкът на спускателния лост става под главичката на натискача.

16. Работа на частите и механизмите на автомата при единична стрелба. За произвеждането на единична стрелба е необходимо:

а) да се постави лостът за единична и автоматична стрелба на единичен огън, като същият се придвижи назад докрай;

б) да се натисне с показалеца върху опашката на спуска.

При това спусъкът се завъртва на оста си, свив своята пружина и навежда надолу натискача; последният натиска върху издатыка на спускателния лост и издръпва запъвача изпод бойния зъб на затвора. Затворът се освобождава и под действието на възвратно-бойната пружина полита напред.

При движение на затвора напред дясната му страна с долната си плоскост се плъзга по повърхността на предното рамо на разединителя и го навежда надолу. Разединителят, като се завърти на оста си, с горната скосеност на задното си рамо избутва натискача назад и го отделя от издатыка на спускателния лост; запъвачът под действието на пружината на спускателния лост се повдига нагоре.

Затворът, като отива напред, захваща поредния патрон от приемника на пълнителя и го дотиква в патронника.

Зъбът на изхвъргача влиза в пръстеновидния изрез на гилзата. Дъното на патрона застава в чашката на затвора. Жилото нанася удар върху капсула и се произвежда изстрел.

Под действието на барутните газове куршумът се връзва в браздите, а затворът едновременно с движението на куршума напред започва да се движи назад; но тъй като теглото на затвора е много пъти по-голямо от теглото на куршума и освен това затворът, като среща съпротивлението на възвратно-бойната пружина, скоростта на движението му в сравнение със скоростта на движението на куршума е толкова малка, че за времето, докато куршумът премине през канала на цевта, затворът се придвижва съвсем незначително и продължава още да затваря канала на цевта, като не позволява на газовете да излизат назад в момента на изстрела.

С излитането на куршума от канала на цевта под налягането на барутните газове върху дъното на гилзата затворът рязко се връща назад, като свива възвратно-бойната пружина.

При това зъбът на изхвъргача извлича от патронника изстреляната гилза.

Гилзата, която отива назад заедно със затвора, среща на пътя си отражателя, който я удря в дъното и изхвърля през прозореца на цевната кутия отгоре.

Пружината на пълнителя, като натиска подавателя, изтласква поредния патрон на пътя на движението на затвора срещу патронника.

Затворът при движение назад с долната си плоскост се плъзга по плоскостта на спускателния лост и навежда запъвача надолу.

След като бойният зъб на затвора премине над запъвача, последният под действието на пружината

на спускателния лост се повдига и влиза в улея затвора.

Затворът продължава по инерция движението назад, свива възвратно-бойната пружина, докато се удари в омекчителя, след което под действие възвратно-бойната пружина се придвижва напред докато бойният му зъб не се натъкне на запъв: на спускателния лост и се спре от него.

За произвеждане на следващия изстрел е нужно а) да се освободи опашката на спусъка; при това г. вичката на спусъка под действието на пружината повдига нагоре; натискачът се плъзга по скосености на разединителя, навежда задното му рамо надолу предното повдига нагоре, излиза от изреза в г. вичката на спусъка и се закачва за издатъка на спускателния лост;

б) натиска се с показалеца опашката на спусъка; чистите извършват същата работа, както и при първи изстрел.

17. Работа на частите и механизмите на а: томата при автоматична стрелба. За произвеждане на автоматична стрелба е необходимо:

1. Да се постави лостът за единична и автоматична стрелба на автоматичен огън, като се премести до край напред. При това разединителят заедно с основата си се премества напред, задното рамо на разединителя се отдалечава от натискача на спусъка, а предното рамо на разединителя се навежда надолу.

2. Натиска се с показалеца върху опашката на спусъка. При това спусъкът се завърта на оста си отпуска натискача, който, като натиска върху издатъка на спускателния лост, издръпва запъвача из бойния зъб на затвора. Затворът под действие на

възвратно-бойната пружина полита напред, захваща поредния патрон от пълнителя и го дотиква в патронника. Тъй като разединителят с основата си е преместен напред и се е отделил от натискача на спусъка, а предното рамо на разединителя е наведено надолу, то затворът при движение напред не среща на пътя си предното рамо на разединителя и затова запъвачът на спускателния лост ще бъде наведен надолу дотогава, докато се натиска спусъкът. Изхвъргачът захваща гилзата на патрона за пръстеновидния изрез, дъното на патрона застава в чашката на затвора. Жилото удря върху капсула. Произвежда се изстрел, както и при единична стрелба.

След изстрела затворът под действието на барутните газове се връща назад, възвратно-бойната пружина се свива; изстреляната гилза среща на пътя си отражателя и се изхвърля през прозореца на цевната кутия.

Затворът се връща назад дотогава, докато не се удари в омекчителя, след което под действие на възвратно-бойната пружина полита напред, захваща от приемника на пълнителя поредния патрон, дотиква го в патронника и чрез жилото възпламенява капсула — произвежда се изстрел. По такъв начин стрелбата ще продължава дотогава, докато бъдат изразходвани всички патрони в пълнителя или докато бъде освободен спусъкът.

В първия случай затворът остава в предно положение, а във втория запъвачът на спускателния лост го задържа във взведено положение.

Глава III

ПРАВИЛА ЗА ОПАЗВАНЕ И ДЕЙСТВИЕ
С АВТОМАТА

18. В каквито и условия да се намира боецът, то е длъжен да поддържа поверения му автомат в отлично състояние и чистота, да действа с него внимателно, ежедневно да го преглежда, за да се увери в неговата изправност и бойна готовност.

19. При казармено и лагерно разположение автоматът се пази на пирамида; затворът трябва да се намира в предно положение на предпазител, лостът за единична и автоматична стрелба — в положение на единичен огън. Принадлежностите се пазят в ложата.

На същата пирамида при всеки автомат се пазят пълнителите в специални чанти (рис. 30).

20. Автоматите, които се пазят в складовете, дебели се смазват със смес, състояща се от две части оръжейна смазка и една част оръдейно масло.

21. Преди излизане на занятие или по служба автоматът трябва да се преглежда в слобен вид и да се избършат от смазката външните металически части; преди стрелба трябва да се почисти каналът на цевта.

22. В караулното помещение автоматите се пазят на пирамиди; затворът — в предно положение на предпазител; лостът за единична и автоматична стрелба — в положение на единичен огън, пълнителят не е поставен на автомата.

23. При поход трябва да се следи ремъкът на автомата да бъде прогонен, за да не се удрия автоматът в твърди предмети от снаряжението.

24. При полеви условия автоматът трябва да се пази от попадане в него на кал, прах, пясък и сняг.

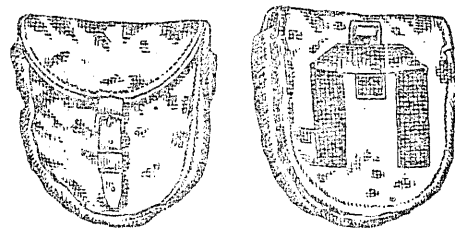

Рис. 30. Чанта за носене на пълнителя

25. За предпазване на автомата от пръскане или раздуване на канала на цевта при стрелба каналът с нищо не се запушва.

26. Обучението по изучаване на материалната част пълненето и изправянето да се провежда само с учебни автомати, и то само с учебни или проверочни патрони.

27. Ако противникът употреби течни ОВ, то, при кривайки себе си с наметало или шинел, трябва да се прикрие и автоматът.

ПРАВИЛА ЗА РАЗГЛОБЯВАНЕ И СГЛОБЯВАНЕ
НА АВТОМАТА

28. Разглобяването на автомата се извършва с почистване, смазване, замяна и поправка на частите му. Излишното, често разглобяване и сглобяване на автомата е вредно, защото при това се ускорява износът.

носването на частите му. При разглобяване и сглобяване на автомата трябва да се спазват следните правила.

Разглобяването и сглобяването на автомата да се извършва на маса или скамейка, а в полева обстановка — на постилка (шинел, платнище и др.).

Да не се употребяват излишни усилия при разглобяването и сглобяването на автомата.

Осите, клечките и щифтовете да се избиват с помощта на избивка, а да се забиват с ръкохватката на отвертката, след като предварително се убедим, че точно съвпадат с отверстията.

При отвиване на витла отвертката трябва да се държи обхваната с цялата китка на ръката, а острието ѝ да се поставя отвесно в прореза на витлото. При отвиване на витла отвертката не се вдига, докато витлото не започне свободно да се движи, след което се отвива с ръка. При завиване на витла се постъпва обратно: отначало витлото се завива с ръка, а след това се дозавива с отвертката.

Разглобяването на автомата бива непълно или пълно.

Степента на разглобяването (пълно или непълно) се определя от командира.

29. Ред за непълно разглобяване на автомата.

1. **Отделя се пълнителят.** Като се държи автоматът с лявата ръка пред спусковата скоба, с палеца на същата ръка се отпуска опашката на ключалката на пълнителя надолу и се подава напред; с дясната ръка се изважда пълнителят от прозореца на затворната кутия.

2. **Отваря се затворната кутия** (рис. 31). С палеца на дясната ръка се натиска ключалката на

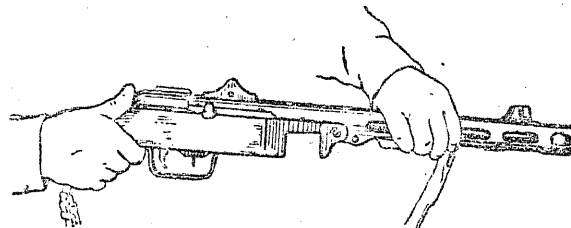

Рис. 31. Как се отваря затворната кутия

тата кутия напред, а с лявата ръка се натиска ху предната част на кожуха (рис. 32) и подобно пречупване кожухът се отпуска надолу.

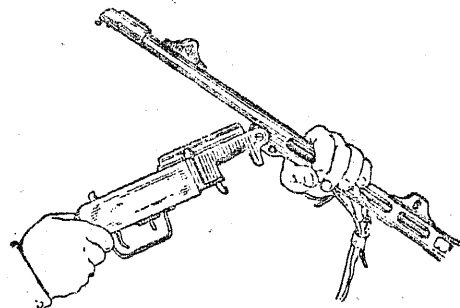

Рис. 32. Как се отваря затворната кутия

3. **Отделя се затворът с възвратно-бойната мижина, направляващото стъбло и омекчителя.** Държейки автомата с лявата ръка пред спусковата скоба, с дясната ръка чрез ръкохватката затворът се издърпва назад и като се повдигне предната му част нагоре и се отмести вдясно, той се

изважда от затворната кутия заедно с възвратно-бойната пружина, направляващото стъбло и омекчителя (рис. 33).

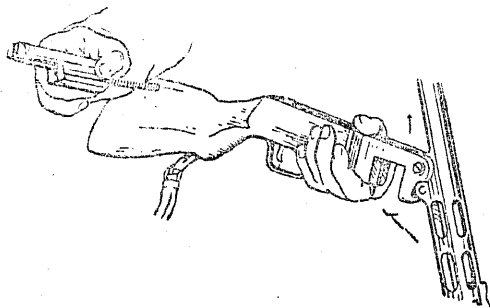

Рис. 33. Как се изважда затворът

4. Отделя се възвратно-бойната пружина с направляващото стъбло и омекчителя от затвора.

5. Отделя се омекчителят от възвратно-бойната пружина и направляващото стъбло.

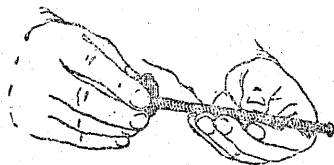

Рис. 34. Как се надява омекчителят на стъблото

пружина с изпъкналата му страна към ограничителя (рис. 34).

С това непълното разглобяване на автомата се завършва.

30. Сглобяване на автомата след непълно разглобяване:

1. Надява се омекчителят на стъблото с възвратно-бойната пружина

Поставя се възвратно-бойната пружина в кутия на затвора (рис. 35).

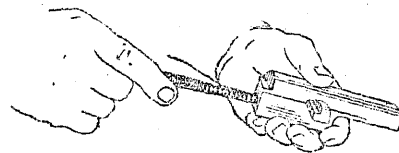

Рис. 35. Как се поставя стъблото с възвратно-бойната пружина в канала на затвора

Поставя се затворът с възвратно-бойната пружина, направляващото стъбло и омекчителя в затворната кутия (рис. 36) така, че задният край на

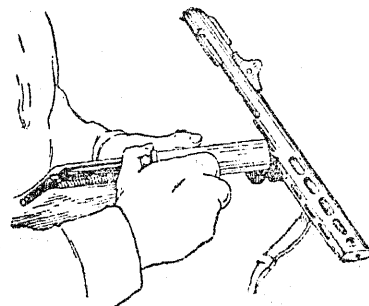

Рис. 36. Как се поставя затворът със стъблото и омекчителя в затворната кутия

направляващото стъбло да влезе в гнездото на затворната кутия; като се постави затворът в предно

крайно положение, премества се омекчителят докрай назад.

4. Затваря се затворната кутия. Натиска се задният край на цевната кутия надолу, докато допре до затворната кутия, с палеца на дясната ръка се отмества напред ключалката, цевната кутия се заключва със затворната.

5. Поставя се пълнителят. Като се държи автоматът с лявата ръка пред спусковата скоба, с дясната се поставя приемникът на пълнителя в прозореца на затворната кутия така, че издатъкът на пълнителя да влезе в улея на затворната кутия, а ключалката да влезе в изреза на издатъка.

31. Ред за пълно разглобяване на автомата. Пълното разглобяване и сглобяване на автомата се извършва само под наблюдението на командира.

1. Извършва се непълно разглобяване на автомата.

2. Снема се ремъкът от халката на цевната кутия.

3. Отделя се цевната кутия от цевта. Слага се автоматът на специална подставка или на края на маса с дясната му страна нагоре, с избивка се избива разрезната клечка на съединителната ос (рис. 37), след което автоматът се обръща с лявата страна нагоре и със същата избивка се избива съединителната ос на цевната кутия. Като се държи автоматът с дясната ръка за шийката на приклада (рис. 38), а с лявата за кожуха, изтегля се кожухът напред и се отделя цевната кутия от затворната.

4. Отделя се цевта от цевната кутия. Обхваща се цевната кутия с лявата ръка пред прозореца за изхвърляне на гилзите, с дясната ръка се поставя

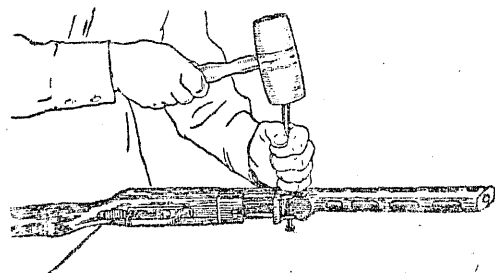

Рис. 37. Как се избива разрезната клечка

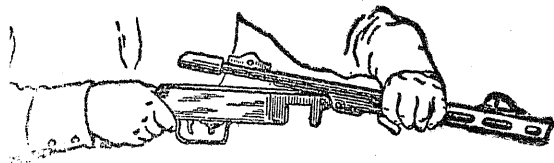

Рис. 38. Как се отделя цевната кутия от затворната

зката в отверстието на компенсатора до опира-
й в обреза на цевта и се удря избивката в под-
са или маса (рис. 39); щом удебелената част на
а излезе от упорния болт, с пръстите на дясната
се хваща пръстеновидният ѝ издатък и се изваж-
г цевната кутия, като се изтегля нагоре (рис. 40)

Отделят се затворната и спускателната ку-
от ложата. Поставя се ложата на маса или под-
ка и като се държи за шийката на приклада,
ртка се отвива опашното витло (рис. 41) и с
жда от отверстието на ложата; отделя се спуска-

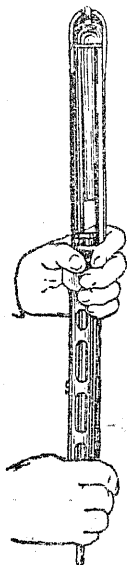

Рис. 39. Как се поставя извивката

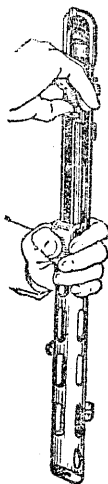

Рис. 40. Как се изважда цевта

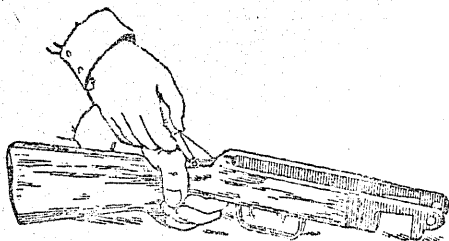
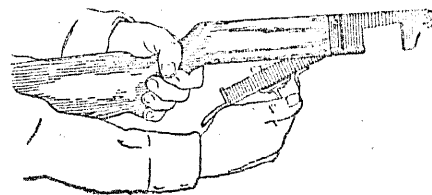

Рис. 41. Как се отвива опашното витло

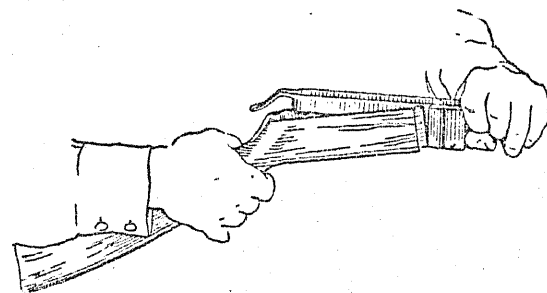
тел
над

кутия, като се издръпва със задната част
назад (рис. 42); след това се отделя затвор-

Рис. 42. Как се отделя спускателната
кутия от ложата

на
и

кутия, като се издръпва с предната част надолу
след (рис. 43).

Рис. 43. Как се отделя затворната кутия
от ложата

изглобяване на спускателния механизъм:
Поставя се лостът за единична и автоматична
поба на единичен огън, като се издръпва в задно
положение (рис. 44).

2. Опира се спускателната кутия с единия ѝ край в маса, а с другия на подставка, с избивка се избива оста на спусъка и се отделя спусъкът с пружината му от спускателната кутия (рис. 45).

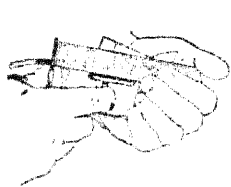

Рис. 44. Как се поставя лостът за единична и автоматична стрелба на единичен огън

Рис. 45. Как се изважда спусъкът

3. Като се държи спускателната кутия в същото положение, избива се оста на спускателния лост и пов-

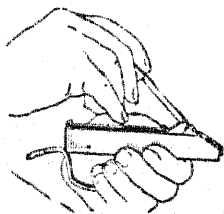

Рис. 46. Как се изважда спускателният лост

дигайки лоста чрез запъвача, изважда се предният му край изпод разединителя (рис. 46), след което се отделя пружината от спускателния лост.

4
с л
на
стр
ни
въ
из
де

ко се държи спускателната кутия обхваната с ръка (със закръглените краища на клечката скача на лоста за единична и автоматична стрелба) и като се придържа лостът за единична и автоматична стрелба, с избивка се натиска клавишката на натискача така, че клечката да от отверстието на натискача. След това се отделя лостът за единична и автоматична стрелба, разединителят с основата си и натискачът от спускателната кутия (рис. 47).

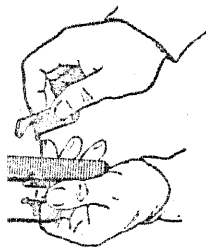

Рис. 47. Как се отделя разединителят с основата си и натискачът от спускателната кутия

Рис. 48. Как се отделя натискачът на лоста за единична и автоматична стрелба от основата на разединителя

Отделя се натискачът на лоста за единична и автоматична стрелба с пружината му от основата на разединителя (рис. 48).

Отделя се пружината от натискача на лоста за единична и автоматична стрелба.

Отделя се разединителят от основата, като дварително с избивка се избива оста му.

Отделя се натискачът с пружината му от спусъка, за което с избивка се избива клечката на натискача.

32. Ред за сглобяване на автомата след пълно разглобяване.

Сглобяване спускателния механизъм.

1. Присъединява се натискачът към спусъка: поставя се пружината в гнездото на натискача; поставя се натискачът с пружината си в гнездото на спусъка до съвпадане изреза на натискача с отворстието на спусъка и се поставя клечката на натискача.

2. Поставя се разединителят в изреза на основата със задното рамо към отворстието на натискача на лоста за единична и автоматична стрелба (рис. 49) и се закрепва с оста си.

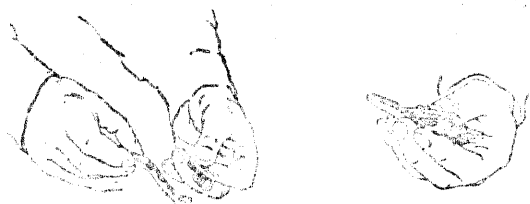

Рис. 49. Как се съединява разединителят с основата си

3. Надява се пружината на натискача на лоста за единична и автоматична стрелба и се поставя натискачът в отворстието на основата на разединителя.

4. Като се държи с лявата ръка спускателната кутия, поставя се лостът за единична и автоматична стрелба в основата си, поставя се в кутията разединителят с основата и натискачът, натиска се с избирка върху главичката на натискача и се поставя клечката на натискача в отворстието си, след което се

пост
на е

5.

в г
дат

раз
пру

нат

6

ста
оп

спу
ка:

ти

из

к

к

и

с

лостът за единична и автоматична стрелба
чен огън.

тавя се пружината на спускателния лост
то ѝ: поставя се **направляващият из-**
а спускателния лост под предното рамо на
ителя, поставя се оста на спускателния лост и
та му в гнездото ѝ на дъното на спускател-
ния.

исъединява се спусъкът с натискача: по-
пружината в гнездото на спусъка, пуска се
та на спусъка през прозореца на дъното на
елната кутия и като се натиска върху главич-
, поставя се оста на спусъка.

инияване спускателната и затворната ку-
ложата:

оставя се затворната кутия в горната част на
на ложата.

карват се предните издатъци на спускателната
в скобите на затворната кутия и спускателната
се вкарва в долната част на надлъжния изрез
ката така, че отворстието за опасното витло да
дне с отворстието в шийката на ложата.

Поставя се и се навива опасното витло.

ставяне цевта в цевната кутия:

то се държи цевната кутия с лявата ръка за
ната част на кожуха с мушката надолу, с дясната
се поставя цевта в цевната кутия и като се на-
лява предната ѝ част в отворстието на предния
ен болт, с палеца и средния пръст на лявата ръка
. 50) се поставя цевта така, че рязката от пръ-
овидния издатък да съвпадне с рязката на задния
рен болт.

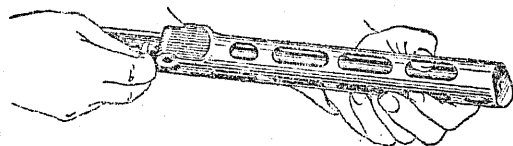

Рис. 50. Как се поставя цевта

Съединяване цевната кутия със затворната
Вкарва се цевната кутия в ушите на затворната като се държат с лявата ръка, вкарва се съединителната ос от дясната страна (рис. 51) и се набива

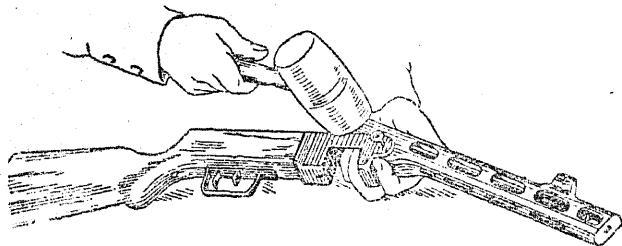

Рис. 51. Как се поставя съединителната ос

дървено чукче, след което се набива разрезната клечка от лявата страна.

По-нататъшното сглобяване е описано след пълното разглобяване.

ПРЕГЛЕД НА АВТОМАТА В СГЛОБЕН И РАЗГЛОБЕН ВИД

33. Периодическият преглед на оръжието се извършва от офицерския и сержантския състав в срокове, установени от Устава за вътрешната служба. Степента на разглобяването на оръжието се определя от преглеждащия.

34. Едновременно с прегледа на автомата се извършва преглед на полагаемите се към него принадлежности.

35. Автоматчикът е длъжен да преглежда автомата си ежедневно преди излизане на занятия и през време на почистването му. Ежедневният преглед се извършва в сглобен вид, а във време на почистване — в разглобен и сглобен вид. Автоматчикът е длъжен да прегледа принадлежностите преди почистване на автомата.

36. За всяка неизправност, забелязана при прегледа на автомата и принадлежностите, автоматчикът е длъжен незабавно да доложи на своя командир.

Неизправностите на автомата, които не могат да бъдат отстранени със средствата на подразделението, се отстраняват в оръжейната работилница.

РЕД ЗА ЕЖЕДНЕВНИЯ ПРЕГЛЕД НА АВТОМАТА ОТ АВТОМАТЧИКА

37. При ежедневния преглед на автомата се проверява:

1. Дали няма по металическите части ръжда, замърсяване, дълбоки драскотини и побитости, дали са чисти каналът на цевта, компенсаторът и чашката на затвора.

2. Дали няма пукнатини, отчупвания и побитости на ложата, особено на нейната предна част и шийката на приклада.

3. Изправно ли действува затворът, задържа ли се той на предназначения в предно и задно положение.

4. Изправно ли действува лостът за единична и автоматична стрелба, изправна ли е мушката и при-

целът; съвпада ли рязката от илъзгача на мунката с рязката на нейната основа.

5. Изправно ли действуват ключалката на пълнителя и цевната кутия.

6. Здраво ли се държи халката и правилно ли е закрепен презраменият ремък.

ПРЕГЛЕД НА АВТОМАТА В СГЛОБЕН ВИД

38. Прегледът на автомата се извършва в следни ред:

1. Проверява се действието на механизмите при поставен лост за единична и автоматична стрелба на единичен огън:

а) Здраво ли задържа ключалката пълнителя. Непълва се пълнителят с проверочни патрони, поставя се в прозореца на затворната кутия и без да се натиска ключалката на пълнителя, леко се подръпва пълнителят надолу.

б) Плавно ли се движи затворът назад и задържа ли се на бойния си зъб. Като се държи автоматът лявата ръка за шийката на ложата, с дясната ръка се поставя лостът за единична и автоматична стрелба на единичен огън, издръпва се затворът назад докрай и се отпуска ръкохватката на затвора — затворът по действието на възвратно-бойната пружина трябва да се придвижи напред 18—20 мм и да се спре на запъвача на спускателния лост.

в) Отива ли затворът под действието на възвратно-бойната пружина напред и дотиква ли патрон в патронника. Като се държи автоматът с лявата ръка за шийката на ложата, с показалеца на лявата ръка се натиска опашката на спусъка. Затворът трябва енергично да полети напред и да дотика проверочен патрон

в патронника. Като продължава да се натиска опашката на спусъка, отново се издръпва затворът назад и се освобождава ръкохватката. Затворът, както и в първия случай, трябва да се задържи на бойния си зъб.

При това се проверява извлича ли се патрон от патронника и отражава ли се в прозореца на цевната кутия.

При издръпване на затвора назад проверочният патрон трябва да бъде изхвърлен през прозореца на цевната кутия.

г) Действува ли запъвачът на спускателния лост. С показалеца на лявата ръка се натиска опашката на спусъка и се издръпва затворът в задно крайно положение. При това трябва да се чуе щракане, което показва, че затворът с бойния си зъб се е закачил за запъвача на спускателния лост. Затворът трябва да се спре на бойния си зъб. За да отиде затворът напред, трябва да се освободи опашката на спусъка и отново да се натисне.

д) Действува ли разединителят. Проверява се, като се натисне с пръст спусъкът. При всяко натискане трябва да се чуе отчетливо щракане.

2. Проверява се действието на механизмите при поставен лост за единична и автоматична стрелба на автоматичен огън.

Премества се лостът за единична и автоматична стрелба напред докрай и се проверява действието на механизмите в такъв ред, както при поставяне на лоста за единична и автоматична стрелба на единичен огън; при това при натискане с пръст на спусъка затворът не трябва да се спре от бойния си зъб, а трябва да полети напред свободно под действието на възвратно-бойната пружина.

3. Проверява се действието на предпазителя:

а) Изправно ли действува предпазителят, когато затворът се намира в предно крайно положение. Проверка затворът се издърпва малко назад, натик се с налеца на дясната ръка на предпазителя, в което предпазителят трябва да влезе в нареза на цевната кутия и при издърпване на затвора чрез ръкохватката последната не трябва да отива назад.

б) Изправно ли действува предпазителят, когато затворът е задържан от бойния си зъб. Издърпва затворът назад и се поставя на предпазителя; като придържа с дясната ръка ръкохватката на затвор с показалеца на лявата ръка се натиска спусъкът затворът трябва да остане на предпазителя; след това се отпуска спусъкът, а предпазителят се отмести надясно — затворът, след като премине известно положение, трябва да се задържи на бойния си зъб.

4. Проверява се изправността на прицела мушката:

а) Правилно ли е поставена мушката; здраво ли задържа основата на мушката на цевната кутия; здраво ли се задържа пилъзгачът на мушката в основата; съвпада ли рязката на предната му стена с ръката на основата.

б) Изправни ли са целикът и неговата пружина. Пружината трябва да поставя енергично целика и обръщането му и здраво да го задържа в даденото положение.

5. Проверява се изправността на ключалката на цевната кутия.

Ключалката трябва свободно да се придвижва напред при натискане на задната ѝ част с пръста

ръката, а при освобождаване енергично да отива назад под действието на пружината и здраво да заключва цевната кутия със затворната.

ПРЕГЛЕД НА АВТОМАТА В РАЗГЛОБЕН ВИД

39. В разгلوبения автомат подробно се преглежда всяка отделна част, като се проверява да няма по нея ръжда, замърсявания, оронване на метала, сринати нарези, побитости и драскотини.

1. При прегледа на цевта се проверява:

- а) Да няма побитости и драскотини на дулния срез, на удебелената част, в полукръглото гнездо и на пръстеновидния издатък.
- б) Да няма раздутости и изкривяване на цевта (определя се по сенките на око).
- в) Да няма каналът на цевта ръжда, раковини и магар от барутните газове.

2. При прегледа на затвора се проверява:

- а) Да няма по повърхността на затвора побитости и драскотини.
- б) Да не е счупено жилото и да няма счупвания по зъба на изхвъргача.
- в) Да няма по направляващото стъбло изкривявания, побитости и драскотини; възвратно-бойната пружина трябва свободно да се придвижва по направляващото стъбло.
- г) Да няма на омекчителя побитости, пукнатини и счупвания на отворстието за възвратно-бойната пружина.

3. При прегледа на цевната кутия се проверява:

- а) Да няма пукнатини, дълбоки смачквания и драскотини.
- б) Да не е изкривен капакът на затворната кутия.

4. При прегледа на спускателния механизъм трябва:

- а) да няма побитости по запялвача на спускателния лост;
- б) да действа изправно спусъкът;
- в) да няма побитости на лоста за единична и матична стрелба.

РЕД ЗА ПОЧИСТВАНЕ И СМАЗВАНЕ НА АВТОМАТИ ПРАВИЛА ЗА ПОДДЪРЖАНЕТО И ОПАЗВАНЕТО

40. Автоматът трябва да се поддържа винаги в чист и пълен ред и чистота. Това се достига чрез своевременно и умело почистване и смазване.

41. Почистването на автоматите, раздадени на отделни подразделения, трябва да се извършва:

- а) ако автоматът не се използва — не по-малко от един път в 10 дни;
- б) след учения, служба, караулен наряд и занятия (без стрелба) — незабавно след свършването на занятия или занятията;
- в) след стрелба — незабавно след свършване на стрелбата, при това на самото място, на стрелбището (на полето), трябва да се почисти и смаже само каналът на цевта и каналът на затвора, а след завръщане от стрелбе (ученно) да се извърши пълно почистване на автомата; в продължение на следващите 3—4 дни да се протрива с чисто бяло парцалче каналът на цевта и ако на парцалчето бъде открит нагар, чистота или ръжда, чистенето се повтаря;

г) в бойна обстановка, на маневри и продължителни учения в полето ежедневно, използвайки от поставките при занятията или занятията на батальон

42. Смазването на автомата с оръжейна смазка се извършва незабавно след неговото почистване.

43. Почистването и смазването на автомата се извършва от автоматчиците под ръководството на командира на отделението, който е длъжен:

- а) да определи степента на необходимото разглобяване, почистване и смазване;
- б) да провери изправността на принадлежностите и доброкачествеността на материалите за чистенето;
- в) да провери правилността и пълнотата на извършеното почистване, след което да даде разрешение за извършване на смазването;
- г) да провери правилността на смазването и да даде разрешение за поставяне автомата на пирамидата.

Офицерският състав на ротата е длъжен да проверява уменията на командирите на отделения да извършват своите задължения по отношение почистването и смазването на оръжието, периодически да присъствуват при почистването на оръжието и да проверяват правилността на изпълнението му.

44. Почистването на автомата при казармено или лагерно разположение трябва да се извършва в места, специално определени за почистване на оръжието, на оборудвани или приспособени за тази цел маси, а в бойна или походна обстановка — на постилки, дъски и др., предварително почистени от кал и прах.

45. Принадлежностите за разглобяване и почистване трябва да бъдат изправни, а всички смазочни материали и материалите за протриване — чисти и доброкачествени. Смазочните материали трябва да се пазят в затворени съдове със съответни надписи на тях, а материалите за протриване — в специални сан-

двучета или увити в плътна материя за предпазване от прах, пал и влага.

Преди да се пристъпи към чистенето и смазване на автомата, необходимо е да се убедим в изправност на принадлежностите за почистване и разглобяване.

ПРОВЕРКА ИЗПРАВНОСТТА НА ПРИНАДЛЕЖНОСТИТЕ

46. Изправността на принадлежностите се проверява в следния ред:

1. Проверява се изправността на шомпола и протривката; винаги се шомполът от приклада, а бива се и се проверява на око не са ли изкривени шомполът и протривката.

2. Проверява се изправността на отвертострието на отвертката не трябва да бъде счупено или побито, върхът на острието трябва да съответствува на прорезите на витлата; острието на отвертката трябва свободно да се завъртва и побира в хватката.

3. Проверява се не е ли изкривена избив

4. Проверява се изправността на четката: стъблото на четката трябва да бъде право; влакната не трябва да бъдат силно смачкани или изскубани.

РЕД ЗА ПОЧИСТВАНЕ И СМАЗВАНЕ НА АВТОМАТА

47. Автоматът се почиства в следния ред:

1. Съединяват се звената на шомпола, като виват докрай; разглобява се ръкохватката на шомпола; равномерно се поставя на нарязан на протривката слой кълчища така, че те да влизат в канала на цевта.

цевта с неголямо усилие, като запълват браздите, за което кълчищата се сгъват във вид на цифрата 8 и се поставят с кръстовището си на кръст на края на протривката; кълчищата се закрепват, като се увиват в разни страни, и влакната се поставят надлъж по нарязките на протривката. Кълчищата се потопяват в алкален състав.

2. Поставя се автоматът с приклада между стъблото на краката с дулната част нагоре, вкарва се шомполът в канала на цевта и се придвижва приблизително на една трета от дължината на цевта; наклонява се автоматът с приклада напред, като се опира в някой предмет, хваща се с лявата ръка за кошука, а с десната за ръчката на шомпола и внимателно, без да се допира шомполът към стените на канала на цевта, плавно се прокаква шомполът по цялата дължина на канала на цевта 7—10 пъти. След това се сменят кълчищата, потопяват се в алкален състав и се повтаря почистването.

След това каналът на цевта се протрива до сухо с чисто парцалче (предварително щателно се избърсва шомполът и протривката) и се проверява, ако на парцалчето има следи от нагар или ръжда, почистването с кълчища, потопени в алкален състав, се повтаря, а след това — със сухо парцалче. Така се постъпва до тогава, докато парцалчето остане чисто.

3. Като се убедим в чистотата на канала на цевта, почистват се патронникът и дулният срез на канала на цевта.

4. Като се завърши почистването на канала на цевта и патронника, още един път се протриват с чисто парцалче до сухо, след което се преглежда каналът на цевта на светло, като се върти автоматът в ръцете.

Забележка. Атоматът, в който ръждата и нагарът се отделят по посочения по-горе начин, трябва да бъде пратен в оръжейна работилница.

Ако в канала на цевта се заклини протривката с шомп, атоматът трябва да се изпрати в оръжейната работилница.

5. Цевната и затворната кутия, компенсатор, затворът и пълнителят трябва отначало да се изтри със сухи парцали или кълчища, а след това с пари (кълчища), напоен с алкален състав; след това протриват до сухо и леко се смазват.

Всички тези части, а така също външната повърхност на цевната и затворна кутия се почистват с маслени и сухи парцали, след което се протриват сухо и леко се смазват.

Трябва да се обръща внимание на местата, където се допират затворната кутия и кожухът с ложа, тъй като тук лесно може да се появи ръжда.

6. Смазката предпазва металическите части на оръжието от поява на ръжда, поради което трябва винаги да се следи атоматът да бъде смазан.

Външните части на автомата леко се смазват с маслено парцалче, тъй като излишната смазка се мага да се полепи прах и замърси оръжието. Лятно време подвижните части на автомата се смазват, а зиме, отколкото зиме. Зимно време подвижните части на автомата се смазват с тънък слой с изскачено парцалче.

48. Материали за почистване и смазване.

1. За почистване и смазване на автомата се употребяват:

а) алкален състав или содов разтвор — за почистване канала на цевта и частите, които са били подложени на действието на барутните газове;

б) оръжейна смазка — за смазване частите на автомата след почистването им;

в) специална оръдейна смазка — за смазване на автомата, който се предава на съхранение;

г) зимна оръжейна смазка — за смазване на автомата зимно време (при студове);

д) чисти и меки парцали или памучни конци — за почистване, избърсване и смазване; кълчища, очистени от стъблата — само за почистване.

Употребата на други смазочни материали не се разрешава.

Забележки:

1. Содовият разтвор се приготвява при разтваряне на специални содови таблетки в чиста вода за пиене (30 таблетки на 1 литър вода или 1 таблетка на отделение „Щ“ на двугърлената масльонка).

Содовият разтвор се употребява пролет, лете и есен; зиме, при студ, не се употребява.

2. За разтваряне и измиване на стъсена (засъхнала) смазка се разрешава на оръжейните работилници да употребяват газ (петрол). След употребата на петрола частите на автомата трябва да бъдат изтрети до сухо и смазани със смазка.

2. В бойни условия при големи студове (-30°), а така също при липса на зимна оръжейна смазка се разрешава триещите се части на автомата да се смазват със смес от 20% вретено масло и 80% петрол.

Забранява се да се смазва с тази смес каналът на цевта и да се използва като предпазна смазка.

3. Оръжейната смазка се използва само лятно време. Забранява се да се смазват с тази смазка зиме триещите се части: при слабо понижаване на температурата тя се съгъстява, вследствие на което стават задръжки при стрелбата.

Глава IV

НАРУШАВАНЕ НОРМАЛНАТА РАБОТА
НА МЕХАНИЗМИТЕ НА АВТОМАТА

49. Характерни задръжки при стрелбата и начини за тяхното отстраняване. Автоматът при правилно действие, постоянни грижи и внимателни опазване е сигурно и безотказно оръжие.

Обаче при продължителна бойна работа вследствие неизбежното износване на частите, при замърсяване на механизмите или невнимателно и непредпазливо действие с автомата могат да възникнат неизправности, нарушаващи нормалното му действие и предизвикващи задръжки при стрелбата.

Повечето задръжки, които се срещат при стрелба с автомат, се отстраняват лесно с пренапъиване — с дърпане на затвора в задно положение.

За разлика от другите образци автоматични оръжия при автомата при недозатваряне на затвора (недохождане на подвижните части в предно положение), когато в патронника се намира патрон, категорично се забранява да се дотиква напред затворът с ръка, тъй като при това може да се произведе изстрел.

Начините за отстраняване на задръжките са указани в допълнителната таблица.

Характерни неизправности, предизвикващи задръжки при стрелбата

Задръжка	Причини за задръжката	Начин за отстраняване
1. Осеска. Изстрел не се произвежда. Затворът е востанал и предно подкачане.	Неизправност на шпирона. Замърсяване на подвижните системи. Случаене или напъиване на жикелото.	Пренапъива се автоматът и се продължава стрелбата. Автоматът се почиства. Автоматът се изпраща в оръжейната работилница за измиване на негодните или счупени части.
2. Затворът не достига в предно положение. Изстрел не се произвежда. Затворът не достига напълно в предно положение.	Замърсяване на автомата. Гъста смазка на трещините се напъва. Неизправна възвратно-бойна връзка (отслабнала или счупена). Изкривени са открапелите или извивките на приемника на пълнители.	Затворът не се дотиква напред. Затворът чрез ръкохватката се изтегля назад и се поставя на предната част. Пълнителят се изважда. В случай на замърсяване на автомата или напъване на гъста смазка изважда се затворът, почиства се затворът и затворната кутия; лесно се смазват със смазка и се продължава стрелбата. Неизправният пълнител се заменя със запасен. Ако открапелите са изкривени, автоматът се изпраща в оръжейната работилница.

Задържака	Причина за задръжката	Начин за отстраняване
3. Непоемане на патрон. Изстрел не се произвежда. Затворът е в предно положение. В патронника няма патрон.	Заклиняване на оклюва или предавателя в тялото на пълнителя. Изкривяване на тялото на пълнителя.	Повторно се пълни автоматът и се продължава стрелбата. При повторна задръжката се сменя пълнителят; неизправния пълнител се изпраща в оръжейната работилница.
4. Натъкване на патрона в обреза на цевта. Изстрел не се произвежда. Затворът не е дошъл в предно положение. Не влиза патрон в патронника.	Смачкване на извивките на приемника на пълнителя. Пружината на пълнителя е слаба.	Затворът не се дотика напред. Повторно се пълни автоматът, за което се издърпва затворът и зад и се поставя на предпозител. Изважда се пълнителят и се отстранява от затворната кутия скосения патрон. Поставя се пълнителят на мястото и се продължава стрелбата. Ако задръжката се повтори, пълнителят се сменя, неизправният се изпраща в оръжейната работилница.

Задръжката	Причина за задръжката	Начин за отстраняване
5. Неотразяване на изстреляната гилза. Изстрел не се произвежда. Затворът не достига предно положение, спирайки се в неотразената гилза.	Непълно стиване на затвора назад. Счупен отражател.	Автоматът повторно се пълни, за което затворът се издърпва назад и се поставя на предпозител. Изважда се пълнителят и се отделя от затворната кутия изстреляната гилза. Поставя се пълнителят и се продължава стрелбата. В случай на счупване на отражателя затворът се изпраща в оръжейната работилница.
6. Неизвличане на изстреляната гилза. Изстрел не е произведен. Затворът не е отишъл в предно положение. Последният патрон се натъква на гилзата, която се намира в патронника.	Неизправност или счупване на зъба на изхвъргача или пружината на изхвъргача. Откачване на зъба на изхвъргача от пръстен-повинения изрез на гилзата. Силно замърсяване на патронника.	Издърпва се затворът назад и се поставя на предпозител. Води се пълнителят, изважда се натъкваният патрон, с шомпола през канала на цевта се избива гилзата от патронника. Поставя се пълнителят и се продължава стрелбата. Ако задръжката се повтори, автоматът се разглобява, изчиства се патронникът, преглежда се изхвъргачът и неговата пружина. В случай че те са счупени, автоматът се изпраща в оръжейната работилница.

Задръжка	Причина за задръжката	Начин за отстраняване
7. Двойни изстрели. При поставяне лоста за единична и автоматична стрелба на единичен огън се получават 2—3 автоматически изстрела. Затворът не достига с бойния си зъб до запъвача.	Замърсяване или съгъстяване на смазката (особено зимно време) на триенните се части.	Разглобява се автомата почистват се триенните части и се избърсва съгъстената смазка. Лек се сгъстен затворът, сглобява се автоматът и се продължава стрелбата.
8. Затворът отива докрай, но не се спира на боев зъб.	Износване на запъвача на спускателния лост или бойния зъб на затвора. Счупване или разклабване на пружината на спускателния лост.	Автоматът се изправя оръжейната работилница.
9. Производна стрелба при освобождаване на спусъка.	Причините са същите, както при производствената задръжка. Застиване на смазката на спускателния механизъм.	Разглобява се автоматът почиства се затворната кутия и затворът. Преглежда се бойният зъб на затвора, запъвача на спускателния лост. В случай на неизправност на частите автоматът се изправя в оръжейната работилница.

За отстраняване на задръжките при стрелба с автомат в бойна обстановка трябва:

1. При задръжка да се напълни повторно автоматът и да се продължи стрелбата.

2. Ако затворът или гилзата са останали в затворната кутия, наизведат се, повторно се напълва автоматът и се продължава стрелбата.

3. Ако задръжката е станала по причина на неизправност в механизъма, последният се заменя с изправен и се продължава стрелбата.

4. Ако задръжката е предизвикана от замърсяване на автомата, съответните му продължителна стрелба, пълнителят се откъсва, пружина се затворът с петрол или точно претенно масло и няколко пъти се дърпа затвора назад. След което пълнителят се поставя на местото му и се продължава стрелбата.

50. Мерки за недопускане задръжки при стрелба.

За предпазване от задръжки при стрелба е необходимо:

1. Строго да се съблюдават правилата за опазване, разглобяване и сглобяване, почистване, смазване и преглед на автоматите.

2. При продължителна стрелба след 500—1000 изстрела се прави пълно разглобяване на автомата, изчиства се барутият нагар и съгъстената смазка от триенните се части, смазват се лек и отново се сглобява автоматът.

Ако поради обстановката на боя автоматът не може да се разглоби, изважда се пълнителят, поставя се лостът за единична и автоматична стрелба на автоматичен огън и през прозрачното на затворната кутия

обилно се намокря затворът с петрол или течено масло, след което се натиска спусъкът и няколко пъти се издръпва затворът в крайно задно положение, за да се разтвори сгъстената смазка и барният нагар.

3. При напрегната стрелба след всеки 150—200 истрела се правят малки почивки в стрелбата за истиване на цевта и се смазва патронникът или горни патрон на пълнителя.

4. Щателно се пази автоматът от замърсява (пясък, прах, сняг и др.).

Глава V

ПРИВЕЖДАНЕ НА АВТОМАТА КЪМ НОРМАЛЕН БОЙ

51. Всички автомати трябва да бъдат приведени към нормален бой.

52. Преди проверката на боя автоматите трябва да бъдат прегледани в сглобен и разглобен вид от командира на ротата (ескадрона, батареята) и оръжейния техник.

При откриване на недостатъци автоматът се изпраща в оръжейната работилница.

Преди стрелбата каналът на цевта се протрива до сухо.

53. Проверката на боя на автомата се извършва в благоприятни условия за стрелбата (в топло и ясно време, при липса на вятър), в краен случай в закрит тир или на защитен от вятъра участък от стрелбището.

54. Проверката на боя на автомата се извършва със стрелба с патрони от един завод и една партия.

Разстоянието за стрелба е 100 м, прицел — 20.

Стрелбата се води по бял щит с височина 1 м и ширина 0.5 м със закрепен на него черен правоъгълник с размери височина 30 см и ширина 20 см.

За прицелна точка служи средата на долния край на черния правоъгълник; тя трябва да се намира приблизително на височината на главата на стрелящия.

По отвесна линия над прицелната точка се отбелязва (с тебешир или с цветен молив) нормалното положение на средната точка на попаденията, която

Задръжка	Причина за задръжката	Начин за отстраняване
7. Двойни изстрели. При поставяне лоста за единична и автоматична стрелба на единичен огън се получават 2—3 автоматически изстрела. Затворът не достига с бойния си зъб до запъвача.	Замърсяване или съгъстяване на смазката (особено зимно време) на триещите се части.	Разглобява се автомат, почистват се триещите части и се избърсва съзнателно смазка. Леко се смазват затворът, сглобява се автоматът и се продължи стрелбата.
8. Затворът отива докрай, но не се спира на боев зъб.	Износване на запъвача на спускателния лост или бойния зъб на затвора. Счупване или разхлабване на пружината на спускателния лост.	Автоматът се извраща оръжейната работилница.
9. Произволна стрелба при освобождаване на спуска.	Причините са същите, както при предшествувалата задръжка. Застиване на смазката на спускателния механизъм.	Разглобява се автомат, почиства се затворната част и затворът. Преглед се бойният зъб на затвор запъвача на спускателния лост. В случай на неизправност на частите автоматът се праща в оръжейната работилница.

За отстраняване на задръжките при стрелба с автомат в бойна обстановка трябва:

1. При задръжка да се напълни повторно автоматът и да се продължи стрелбата.

2. Ако патронът или гилзата са останали в затворната кутия, изваждат се, повторно се напълва автоматът и се продължава стрелбата.

3. Ако задръжката е станала по причина на неизправност в пълнителя, последният се заменя с изправен и се продължава стрелбата.

4. Ако задръжката е предизвикана от замърсяване на автомата вследствие на продължителна стрелба, пълнителят се отдели, промива се затворът с петрол или течна претено масло и няколко пъти се дърпа затворът назад, след което пълнителят се поставя на мястото му и се продължава стрелбата.

50. Мерки за недопускане задръжки при стрелба.

За предпазване от задръжки при стрелба е необходимо:

1. Строго да се съблюдават правилата за опазване, разглобяване и сглобяване, почистване, смазване и преглед на автоматите.

2. При продължителна стрелба след 500—1000 изстрела се прави непълно разглобяване на автомата, изчиства се барутният нагар и състената смазка от триещите се части, смазват се леко и отново се сглобява автоматът.

Ако поради обстановката на боя автоматът не може да се разглоби, изважда се пълнителят, поставя се лостът за единична и автоматична стрелба на автоматичен огън и през прозрачното на затворната кутия

обилно се намокрят затворът с петрол или течено масло, след което се натиска спусъкът и някога пъти се издръпва затворът в крайно задно положение, за да се разтвори състената смазка и барният нагар.

3. При напрегната стрелба след всеки 150—200 стрела се правят малки почивки в стрелбата за стиване на цевта и се смазва патронникът или горни патрон на пълнителя.

4. Щателно се пази автоматът от замърсява (пясък, прах, сняг и др.).

Глава V

ПРИВЕЖДАНЕ НА АВТОМАТА КЪМ НОРМАЛЕН БОЙ

51. Всички автомати трябва да бъдат приведени към нормален бой.

52. Преди проверката на боя автоматите трябва да бъдат прегледани в сглобен и разглобен вид от командира на ротата (ескадрона, батареята) и оръжейния техник.

При откриване на недостатъци автоматът се изпраща в оръжейната работилница.

Преди стрелбата каналът на цевта се протрива до сухо.

53. Проверката на боя на автомата се извършва в благоприятни условия за стрелбата (в топло и ясно време, при липса на вятър), в краен случай в закрит тир или на защитен от вятъра участък от стрелбището.

54. Проверката на боя на автомата се извършва със стрелба с патрони от един завод и една партия.

Разстоянието за стрелба е 100 м, прицел — 20.

Стрелбата се води по бял щит с височина 1 м и ширина 0.5 м със закрепен на него черен правоъгълник с размери височина 30 см и ширина 20 см.

За прицелна точка служи средата на долния край на черния правоъгълник; тя трябва да се намира приблизително на височината на главата на стрелящия.

По отвесна линия над прицелната точка се отбелязва (с тебешир или с цветен молив) нормалното положение на средната точка на попаденията, която

трябва да бъде 30 см по-горе от прицелната точка. **Отбелязаната точка е контролна.**

Стрелбата се води седешком от стрелковата съмейка или лежешком от упор. Като упор се употребява чувал, напълнен с дървени стърготини. При стрелба от упор лявата ръка на пристрелващия, поддържаща автомата, трябва да лежи на упора.

55. Проверката на боя се извършва с единичен огън (4 патрона) при внимателно и еднообразно прицелване. След свършване на стрелбата командирът и подразделението преглежда щита и по положението на пробойните определя групираността на боя на автомата и положението на средната точка на попаденията.

Групираността на боя на автомата се приема за нормална, ако всичките четири пробойни или в крайния случай най-добрите по групираност 3 пробойни са поместват в контролен кръг с диаметър 20 см. Ако групираността на разположението на пробойните не удовлетворява това изискване, командирът на рота и оръжейният техник трябва да прегледат автомата, да проверят положението на прицела и повторят стрелбата.

При повторен неудовлетворителен резултат на стрелбата автоматът се изпраща в оръжейната работилница за изясняване на причините за разсейването на куршумите.

При удовлетворителна групираност на боя командирът на подразделението определя средната точка на попаденията.

Средната точка на попаденията не трябва да се отклонява повече от 5 см от контролната точка в коелто и да е направление.

Забележка. За определяне средната точка на попаденията на четирите пробойни се съединяват с права линия две от тях и да са пробойни и разстоянието между тях се разделя наполовина; получената точка се съединява с третата пробойна и разстоянието между тях се разделя на три равни части; точката, най-близка към двете първи пробойни, се съединява с четвъртата пробойна и разстоянието между тях се разделя на 4 равни части. Точката, отстояща на три деления от четвъртата пробойна, ще бъде средната точка на попадение (рис. 52). При симетрично разположение на пробойните средната точка на попадение може да се определи по един от следните начини:

а) лежащите редом пробойни се съединяват две по две, средата на двете прави отново се съединява и получената линия се разделя наполовина, точката на делението ще бъде средна точка на попадение (рис. 53);

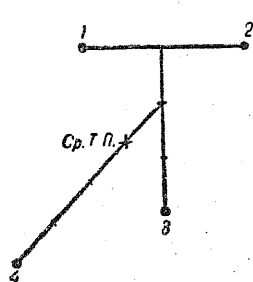

Рис. 52

Определяне на средната точка на попадение по четири пробойни

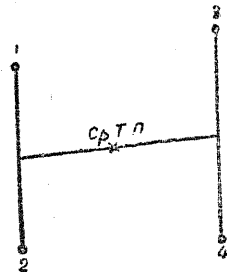

Рис. 53

б) пробойните се съединяват на кръст две по две с прави линии; мястото за пресичане на тези линии ще бъде средна точка на попадение (рис. 54).

За определяне средната точка на попадение по три пробойни две от пробойните се съединяват с права линия; средата на тази линия се съединява с третата пробойна; новата линия се дели на три равни части. Точката, най-близка до първата линия, ще бъде средна точка на попаденията (рис. 55).

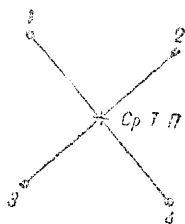

Рис. 54

Определяне на средната точка на попадение по четири и три пробойни

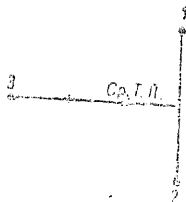

Рис. 55

56. Ако боят на автомата не удовлетворява ука-
ното изискване, оръжейният техник на основание
результатите от стрелбата придвижва мушката вдяс-
но или вляво, завива или я отвива.

При изменение положението на мушката трябва
се има предвид, че всяко преместване на върха
мушката на 0.1 мм премества средната точка на па-
денията при стрелба на 100 м приблизително
2.6 см.

57. След привеждането на автомата към нормал-
ной старата рязка на плъзгача на мушката се изтрива
а вместо нея внимателно се нанася нова.

Глава VI

ПЪЛНЕНЕ НА ПЪЛНИТЕЛЯ

58. За пълнене на дисковия пълнител е необходимо:

1. Да се свали капакът, за което:

а) като задържим пълнителя с лявата ръка, със
средния пръст натискаме ключалката на пълнителя
нагоре докрай, а с палеца на дясната ръка премест-
ваме заключващата пластинка приблизително на 90°;

б) като държим пълнителя с лявата ръка, както е
указано на рис. 56, с дясната ръка отделяме капака.

2. Да се навие пружината на пълнителя
(рис. 57), за което вземаме пълнителя в лявата ръка,

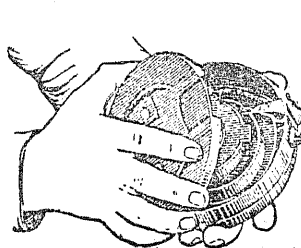

Рис. 56. Как се отделя
капакът от пълнителя

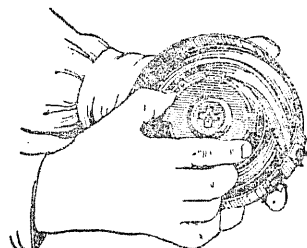

Рис. 57. Как се навива
пружината

с пръстите на дясната ръка за издатъците на барабана
навиваме пружината му, като въртим барабана в по-
сока, обратна на движението на часовниковата стрел-
ка. При това трябва да се чуят осем щракания.

При навиване на пружината:

а) да не се пуска барабанът дотоява, докато не чуе шракане;

б) да се спеди при първото завъртане на бараб подавателя да излезе по вътрешния улей на оклюз-самият оклюз да остане неподвижен (при неспазя-на това правило патроните от вътрешната спир-не ще се подават).

3. Да се поставят в пълнителни патрони. Вземаме пълнителя в лявата ръка, изключваме леко и поставим 71 патрона по цялата дължина външния и вътрешния улей на спиралата.

4. Да се отпусне барабанът. Вземаме пъл-теля в лявата ръка, с дясната леко завиваме бар-бана в посока, обратна на движението на часов-ковата стрелка, и като натиснем със средния пръ-на лявата ръка върху ключалката на пълнителя, п-скаме барабана, след което патроните ще бъдат при-тиснати от пружината.

Проверяваме няма ли неподредени патрони: а-има, ги подравняваме.

5. Да се постави канакът на пълнителя. Из-тискаме ключалката на пълнителя нагоре докрай и закрепваме със заключващата пластинка.

Забележки:

1. Пълнителните трябва да бъдат прогонени към автоза-тите.

Затова е необходимо да се сравнят номерата на канак и кутията на пълнителя с номера на автомата.

2. Ако след навиване на пружината стане шумда да се отпусне, необходимо е като се държи барабанът с дясната ръка, да се отпусна постепенно пружината по четвърт оборот всеки път.

Ако се отпусне пружината изведнъж, то ограничителният издатък на оклюза, като се удари в ограничителя, ще се изкриви или счупи.

За пълнене на дълговия пълнител е необходимо:

1. Да се вземе пълнителят в лявата ръка с прием-нича нагоре и с податъка вляво, а в дясната ръка — изключващия.

2. Държейки поредния патрон с палеца и показва-теля в дясната ръка за кутиума и конуса на гил-зата, да се натисне на гилзата и натиснем надолу податъ-ка, като се държи за конуса на гилзата с пръста на лявата ръка. Патронът ще излезе от кутията и ще навлезе в гилзата.

3. Като се държи за конуса на гилзата с палеца и показва-теля в лявата ръка, да се натисне на поредния патрон с палеца и показва-теля в дясната ръка, като се държи за конуса на гилзата с пръста на лявата ръка. Патронът ще излезе от кутията и ще навлезе в гилзата.

4. Държейки за същия начин, последо-вателно поставяме в пълнителя 30—35 па-трона.

За пълнене на дълго-вия пълнител може да се използва специ-ално приспособление (рис. 58), което се па-лих на върху приемиш-на на пълнителя с изреза върху податъка на пружинка.

При пълнене на пълнителя с податъка на това при-способление преди поставяне на поредния патрон в пълнителя е необходимо да се натисне палецът на гилзата на приспособлението, за да се изврат по-навътре намиращите се в пълнителя патрони.

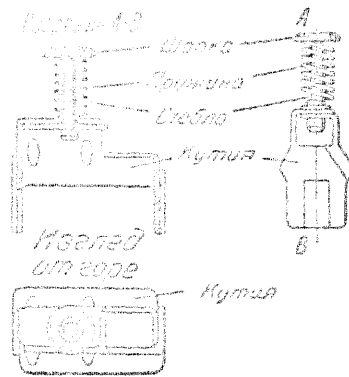

Рис. 58. Приспособление за пъл-нене на дълговия пълнител

ЧАСТ ВТОРА

НАЧИНИ И ПРАВИЛА ЗА СТРЕЛБА С АВТОМАТ

Глава I

НАЧИНИ ЗА СТРЕЛБА С АВТОМАТ

ОБЩИ УКАЗАНИЯ

59. Стрелбата с автомат се състои от изпълнение следните действия: подготовка за стрелба (заема положение за стрелба, пълнене и поставяне на пѹцела), произвеждане на стрелба и прекратяване огъня (временно прекратяване на стрелбата и смяна на пълнителя).

60. Автоматчикът води огън по команда на командира или самостоятелно.

61. Стрелбата с автомат се води от положениия лежешком, на колене, седешком, стоешком, от ръба от упор и в движение.

62. За пълнене на автомата се подава команда „Пълни“. По тази команда автоматчикът пълни автомата в такова положение, в каквото го е сварила командата.

Ако е необходимо, преди командата „Пълни“ могат да се укаже положението за стрелба.

В бойна обстановка автоматът трябва предварително да е напълнен.

63. За откриване и водене на огън се поставя основна задача или се подава команда, в която се указва

целта, прицелът, прицелната точка (ако е необходимо) и видът на огъня.

За да се открие единичен огън, командирът подава команда, например: „Ориентир 2 — купчината камъни, по-близо 50 — окоп, по бойницата, 10, единичен — огън!“

„Право на ораната нива — окоп, в левия ъгъл перископ, по перископа, 20, единичен, по 2 патрона — огън!“

За откриване на автоматичен огън командирът подава команда, например: „Ориентир 3 — сухото дърво, вдясно на два пръста в храстите — картечница, по картечницата, 20, два къси — огън!“

„Право по пребягващия, 20, в гърдите, къси — огън!“

„По атакуващия противник, дълги — огън!“

При залпова стрелба по командата: „Огън“, автоматчикът произвежда един къс ред.

За временно прекратяване на стрелбата се подава командата „Стой“, а за пълно прекратяване на огъня „Изпразни!“

Автоматчикът трябва да изпълнява всички действия бързо, без да прекратява наблюдението за целта, с изключение на времето, необходимо за поставяне на прицела при автомата със секторен прицел.

64. Всеки автоматчик, като се ръководи от изложените по-долу основни правила за подготовката за стрелба, е длъжен в зависимост от индивидуалните си особености да си изработи най-изгодно и устойчиво положение за стрелба, като се стреми към еднообразно положение на приклада в рамото.

При навиване на пружината:

а) да не се пуска барабанът дотогава, докато не чуе шракане;

б) да се следи при първото завъртане на барабан подавателят да пълзи по вътрешния улей на охлюва самият охлюв да остане неподвижен (при неспазване на това правило патроните от вътрешната спира не ще се подават).

3. Да се поставят в пълнителя патроните. Вземаме пълнителя в лявата ръка, наклоняваме леко и поставяме 71 патрона по цялата дължина външния и вътрешния улей на спиралата.

4. Да се отпусне барабанът. Вземаме пълнителя в лявата ръка, с дясната леко навиваме барабана в посока, обратна на движението на часовниковата стрелка, и като натискаме със средния пръст на лявата ръка върху ключалката на пълнителя, пускате барабана, след което патроните ще бъдат притиснати от пружината.

Проверяваме няма ли неподредени патрони: а има, ги подравняваме.

5. Да се постави капакът на пълнителя. Натискаме ключалката на пълнителя нагоре докрай и закрепваме със заключващата пластинка.

Забележки:

1. Пълнителите трябва да бъдат прогонени към автоматите.

Затова е необходимо да се сравнят номерата на капак и кутията на пълнителя с номера на автомата.

2. Ако след навиване на пружината стане нужда да отпусне, необходимо е като се държи барабанът с дясната ръка, да се отпусна постепенно пружината по четвърт обороти всеки път.

Ако се отпусне пружината изведнъж, то ограничителният издатък на охлюва, като се удари в ограничителя, ще

За напълване на дъговия пълнител е необходимо:

1. Да се вземе пълнителят в лявата ръка с приемника нагоре и с издатъка вляво, а в дясната ръка — няколко патрони.

2. Държейки поредния патрон с палеца и показалеца на дясната ръка за куршума и конуса на гилзата, с венеца на гилзата натискаме надолу подавателя и с натиск на палеца върху конуса на гилзата и куршума вкарваме патрона под извитите краища на приемника.

3. Като се вземе по същия начин следващият патрон, натискаме с него венеца на поставения в пълнителя патрон и вкарваме следващия патрон под извитите краища на приемника.

4. Действувайки по същия начин, последователно поставяме в пълнителя 30—35 патрона.

За пълнене на дъговия пълнител може да се използва специално приспособление (рис. 58), което се поставя върху приемника на пълнителя с изреза върху издатъка на приемника.

При пълнене на пълнителя с помощта на това приспособление преди поставяне на поредния патрон в пълнителя е необходимо да се натисне шапката на стъблото на приспособлението, за да се вкарат понавътре намиращите се в пълнителя патрони.

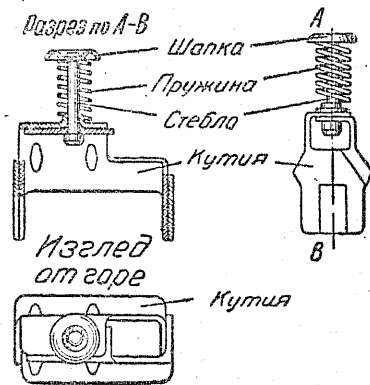

Рис. 58. Приспособление за пълнене на дъговия пълнител

ЧАСТ ВТОРА

НАЧИНИ И ПРАВИЛА ЗА СТРЕЛБА С АВТОМАТ

Глава I

НАЧИНИ ЗА СТРЕЛБА С АВТОМАТ

ОБЩИ УКАЗАНИЯ

59. Стрелбата с автомат се състои от изпълнение следните действия: подготовка за стрелба (заема положение за стрелба, пълнене и поставяне на пълнителя), произвеждане на стрелба и прекратяване огъня (временно прекратяване на стрелбата и смяна на пълнителя).

60. Автоматчикът води огън по команда на командира или самостоятелно.

61. Стрелбата с автомат се води от положението лежешком, на колене, седешком, стоешком, от ры от упор и в движение.

62. За пълнене на автомата се подава команда „Пълни“. По тази команда автоматчикът пълни автомата в такова положение, в каквото го е сварила командата.

Ако е необходимо, преди командата „Пълни“ може да се укаже положението за стрелба.

В бойна обстановка автоматът трябва предварително да е напълнен.

63. За откриване и водене на огън се поставя о

целта, прицелът, прицелната точка (ако е необходимо) и видът на огъня.

За да се открие единичен огън, командирът подава команда, например: „Ориентир 2 — купчината камъни, по-близо 50 — окоп, по бойницата, 10, единичен — огън!“

„Право на ораната нива — окоп, в левия ъгъл перископ, по перископа, 20, единичен, по 2 патрона — огън!“

За откриване на автоматичен огън командирът подава команда, например: „Ориентир 3 — сухото дърво, вдясно на два пръста в храстите — картечница, по картечницата, 20, два къса — огън!“

„Право по пребягващия, 20, в гърдите, къси — огън!“

„По атакуващия противник, дълги — огън!“

При залпова стрелба по командата: „Огън“, автоматчикът произвежда един къс ред.

За временно прекратяване на стрелбата се подава командата „Стой“, а за пълно прекратяване на огъня „Изпразни!“

Автоматчикът трябва да изпълнява всички действия бързо, без да прекратява наблюдението за целта, с изключение на времето, необходимо за поставяне на прицела при автомата със секторен прицел.

64. Всеки автоматчик, като се ръководи от изложените по-долу основни правила за подготовката за стрелба, е длъжен в зависимост от индивидуалните си особености да си изработи най-изгодно и устойчиво положение за стрелба, като се стреми към еднообразно положение на приклада в рамото.

ПОЛОЖЕНИЕ ЗА СТРЕЛБА ЛЕЖЕШКОМ

Подготовка за стрелба

65. За стрелба с автомат лежешком извършвам следното:

1. Сваляме ремъка от рамото (шията) и като държим автомата с дясната ръка за шийката на ложката с дулото напред и нагоре, с десния крак правим крачки напред и малко надясно.

2. Насочвайки автомата с дулото към целта, бързо се отпускаме на лявото коляно, след което, последователно опирайки се на земята с дланта и лакътя на лявата ръка, лягаме на лявата страна и лакътя на лявата ръка.

3. Оставяме автомата върху дланта на лявата ръка под прицела и отпускаме приклада на земята.

4. Лягаме на земята по корем, като разтваряме малко краката встрани с пръстите навън. Ако предстои незабавно откриване на огън, преместваме предпазителя надясно, поставяме лоста за единична и автоматична стрелба на необходимия вид огън, след което с дясната ръка издръпваме ръкохватката докрай назад и хващаме шийката на приклада, поставяйки показалеца в спусковата скоба, а с останалите пръсти

Рис. 59. Подготовка за стрелба лежешком

обхващаме шийката; автомата държим с лявата ръка, като отпускаме приклада и тялото напълнителя на земята (рис. 59).

66. За поставяне на прицела с дясната ръка обръщаме целика на необходимото положение, а при секторния прицел натискаме с пръстите ключалката на хамутчето и го придвижваме на съответното деление.

Произвеждане на стрелбата

67. За прикладване е необходимо, без да губим целта от погледа, плътно да опрем приклада в рамото, едновременно да наклоним главата малко напред и без да напругаме шията, да опрем дясната буза към приклада; с лявата ръка поддържаеме автомата на дланта отдолу между пълнителя и спусковата скоба (рис. 60) или под пълнителя (рис. 61); с дяс-

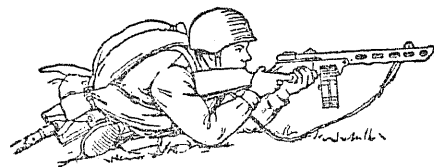

Рис. 60. Положение на лявата ръка при стрелба лежешком

ната ръка без напрежение обхващаме шийката на приклада и слагаме първата става на показалеца върху спусъка.

68. При прицелването затваряме лявото око, а с дясното гледаме през прореза на прицела към мушката така, че тя да дойде в средата на прореза, а

върхът ѝ да бъде наравно с горните краища на същия в това положение насочваме автомата така, че при целната точка да кацне на мушката и едновременно натискаме спусъка.

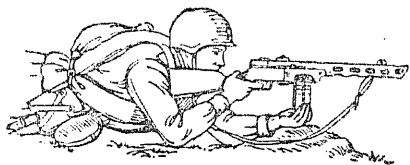

Рис. 61. Лявата ръка под пълнителя на упор

69. При единична стрелба освобождаваме спусъка след всеки изстрел.

70. При стрелба с редове държим здраво приклада в рамото на дясната ръка. След всеки ред правим кратки спирания на стрелбата за проверка на прицелването.

Прекратяване на стрелбата

71. Прекратяването на стрелбата може да бъде временно и пълно. В първия случай, ако не се предвижда промяна на мястото за стрелба, затворът се поставя на предпазител в задно положение, за което: ръкохватката на затвора се дърпа малко назад, за да дойде предпазителът срещу изреза на капака на затворната кутия, след което преместваме предпазителя наляво; чрез клатене на ръкохватката проверяваме сигурността в поставянето на предпазителя. Ако се предвижда промяна на мястото за стрелба, трябва

да поставим затвора на предпазител в предно положение, за което, натискайки с лявата ръка ключалката на пълнителя, с дясната ръка изваждаме пълнителя от затворната кутия приблизително на дебелината на пистолетния патрона; натискайки с пръста на лявата ръка спускателя и като държим едновременно ръкохватката с дясната ръка, плавно пускаме затвора напред, след което поставяме затвора на предпазител в предно положение и го дотикваме, докато се заключи от ключалката.

72. За пълно прекратяване на огъня поставяме прицела на основното му положение и снемаме пълнителя; плавно пускаме затвора напред и го поставяме на предпазител; изправяме пълнителя, прибираме извадените от него патрони и поставяме пълнителя на автомата.

ПОЛОЖЕНИЕ ЗА СТРЕЛБА НА КОЛЕНЕ

73. За стрелба на колене трябва с дясната ръка да свалим автомата, свалийки ремъка от рамото (шията), а с лявата ръка да го подхванем долу; едновременно изнасяме десния крак назад, бързо се отпусваме на дясното коляно и присядаме на тока; лявата ръка с автомата поставяме на бедрото на левия крак, а дясната ръка пренасяме към ръкохватката на затвора (рис. 62); пълним автомата и поставяме прицела. Левият крак под коляното трябва да се държи по възможност отвесно; бедрата на десния и левия крак да образуват ъгъл, малко по-малък от правия.

74. За прикладване на коляно левия лакът опираме в меката част на крака или в зависимост от телос

сложението на автоматчика се спуска малко от коляното; лакътят на дясната ръка се приповдига и поставяме приклада към рамото (рис. 63).

Рис. 62. Подготовка за стрелба на колене

ПОЛОЖЕНИЕ ЗА СТРЕЛБА СЕДЕШКОМ

75. За стрелба седешком може да използвам едно от следните положения (рис. 64 и 65).

а) Сядаме на земята полуобърнати по отношение на целта и здраво опираме токовете в земята; лявата ръка слагаме на бедрото на левия крак, както ни е по-удобно, и хващаме със същата ръка автомата под прицела или пълнителя или поставяме пълнителя на лявата ръка; с дясната ръка отваряме затвора, пълним автомата и поставяме прицела както при стрелба лежешком.

б) Кръстосваме краката и ги подгъваме така, че стъпалото на десния крак да дойде под коляното на левия крак или така, че стъпалото на левия крак да бъде подвито под коляното на десния крак; слагаме

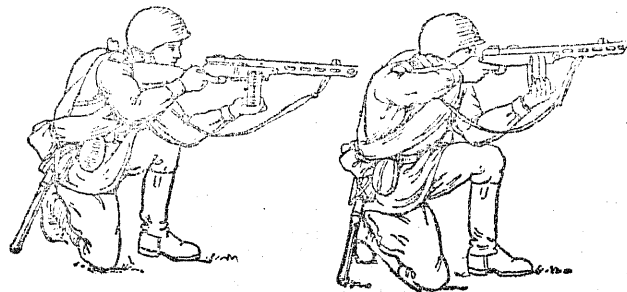
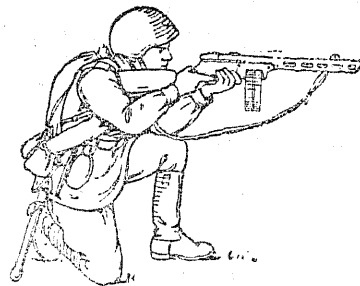

Рис. 63. Стрелба от колене

Рис. 64. Положение за стрелба седешком

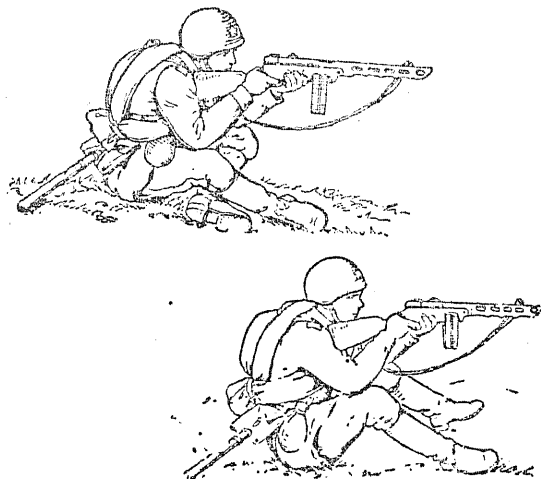

Рис. 65. Стрелба седешком

лявата ръка на бедрото на левия крак, както ни по-удобно, и вземаме автомата със същата ръка под прицела или за пълнителя; с дясната ръка отвярваме затвора, пълним автомата и поставяме прицел както при подготовка за стрелба лежешком.

При прикладването в положение седешком лактите на двете ръце се опират в коленете или ако позволява телосложението на автоматчика, лактите са отпускат малко под коленете.

Останалите действия за произвеждане на изстре и прекратяване на огъня се изпълняват както при положение лежешком.

ПОЛОЖЕНИЕ ЗА СТРЕЛБА СТОЕШКОМ

76. За стрелба стоешком автоматчикът се обръща полунадясно по отношение на целта и без да прибира левия си крак, го оставя вляво на широчината на раменете, както му е по-удобно, разпределяйки тежестта на тялото равномерно на двата крака; едновременно с това с дясната ръка сваля автомат, свалляйки ремъка от рамото (шията), и го изхвърля напред с дулото към целта, като го хваща с лявата ръка отдолу (под прицела); с дясната ръка издръпва затвора назад и обхваща шийката на приклада (рис. 66).

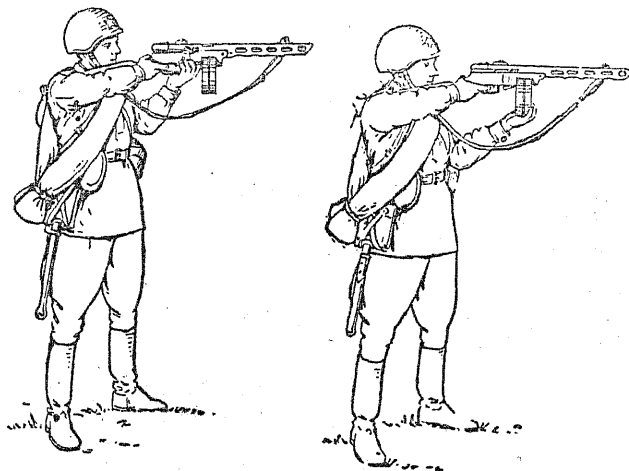

Рис. 66. Стрелба стоешком

77. По отношение прикладването, прицелването и произвеждането на стрелбата стоешком се ръководим от указанията на т. 67—70.

78. В тесни укрития и при внезапно нападение противника от късо разстояние се използва следното положение за стрелба стоещком: вземаме автомата, както е показано на рис. 73, като насочваме дулото към целта и обстрелваме последната с автоматичен огън.

ПОЛОЖЕНИЯ ЗА СТРЕЛБА ОТ УПОР, ОТ УКРИТИЕ ОТ СКИ И ОТ КОН

79. Използването на упора значително облекчава условията за стрелба, улеснява маскирането и създава за автоматчика укритие от наблюдението и огъня на противника.

Упорът трябва да осигурява на автоматчика удобно положение за стрелба.

80. При стрелба от упор за повишаване точността на стрелбата автоматът се поставя с пълнителя и върху упор, а върху дланта на лявата ръка, опираща се на упора.

При продължителна стрелба от упор автомат се поставя непосредствено на упор с кожуха, ба

Рис. 67. Стрелба от упор

да се изнася пълнителят зад упора (рис. 67). В този случай с лявата ръка се придържа прикладът отдолу като се натиска плътно до рамото.

Твърдият упор се покрива със скатан шинел, чимове и др. Освен подръчни средства за упор може да се използва и запасният пълнител.

81. При стрелба от укритие на колене или стоещком лявата страна и рамо плътно се опират до укритието, като се гледа автоматът и поддържа-

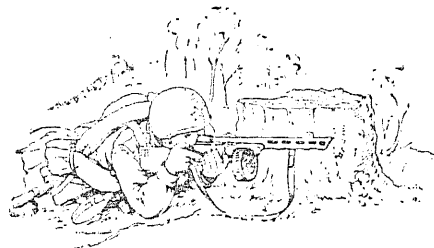

Рис. 68. Стрелба зад пън

щата го китка на лявата ръка да не се опират в упора, за да се избегне отклонението на куршума встрани.

Положението на автоматчика при стрелба от укритие е показано на рис. 68, 69, 70, 71 и 72.

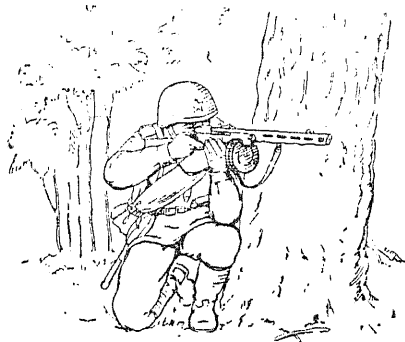

Рис. 69. Стрелба на колене зад дърво

Рис. 70. Стрелба от укритие (дървото се използва като упор)

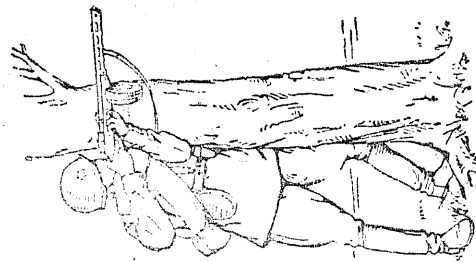

Рис. 72. Стрелба стоещом зад дърво

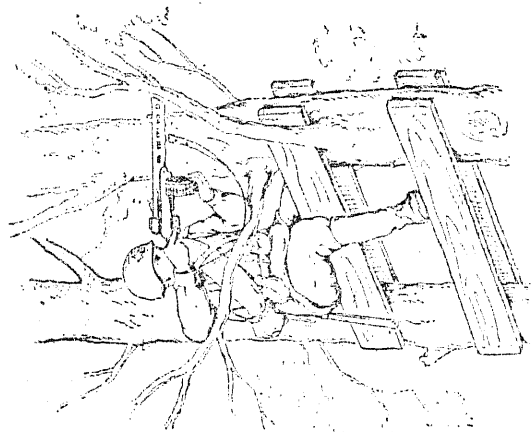

Рис. 71. Стрелба от дърво

Положение за стрелба в движение

82. За стрелба в движение автоматът е в положение „на гърди“ на ремък.

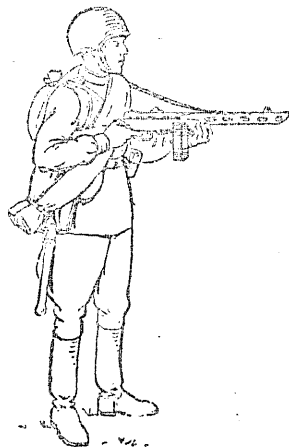
Стрелбата с автомат в движение може да се води по два начина:

1. При отдалечение целта на разстояние повече от 100 м за водене на стрелба автоматчикът трябва

да се сипе, като прикланя два автомата към рамото бързо да се прицели и произведе един-два къса или един дълъг ред, след което да продължи движението. 2. При отдалечение на целта на разстояние, по-малко от 100 м огън може да се води, без да се прекратява движението. Затова държейки автомата с лявата ръка кожуха, а с дясната шийката на ложата и притискайки приклада към дясната страна (рис. 73) автоматчикът води огън разсейване по фронта, и сочвайки автомата към целта с дулото.

Рис. 73. Автоматът в положение за стрелба в движение

При изразходване на патроните бързо сменя пълнителя и ако е нужно, продължаваме стрелбата

Положение за стрелба от ски

83. За стрелба от ски в положение лежешком вземаме автомата в дясната ръка, а щеките в лявата; без да мърдаме петите на скиите, разваряме предните им части встрани; опирайки се на щеките, коленичим отначало на левия, а след това на десния крак; бързо лягаме, като поставяме щеките отпред; поставяме лакътя на лявата ръка върху щеките и вземаме автомата за стрелба (рис. 74).

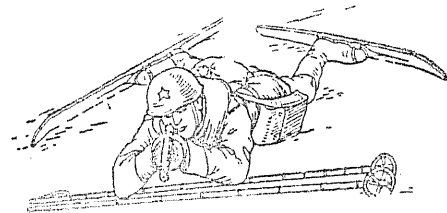

Рис. 74. Прикладване за стрелба от ски в положение лежешком

За стрелба от ски в положение на колена поставяме щеките от лявата страна; развъртаме носа на дясната ска вдясно и поставяме задния ѝ край върху петата на лявата ска; с десния крак коленичим върху дясната ска и вземаме автомата за стрелба (рис. 75).

За стрелба от ски в положение стоешком заемаме същото положение както за стрелба без ски (рис. 76). За устойчивост при стрелба стоешком щеките може да се използват като упор, за което щеките се скрепват и каншиките им се надяват на лявата ръка (рис. 77).

Забиват се щеките от лявата страна и се поставя на тях автоматът.

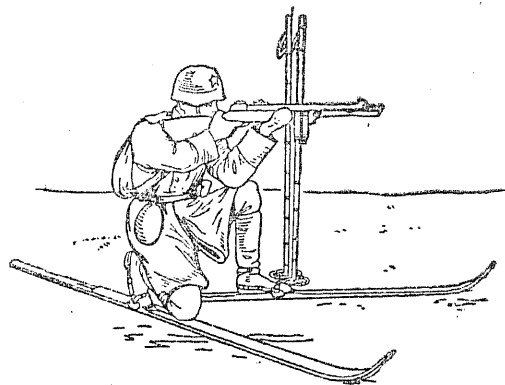

Рис. 75. Прикладване за стрелба от ски в положение на колене

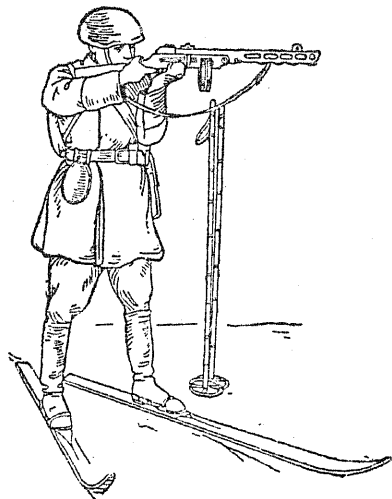

Рис. 76. Прикладване за стрелба от ски в положение стоещком

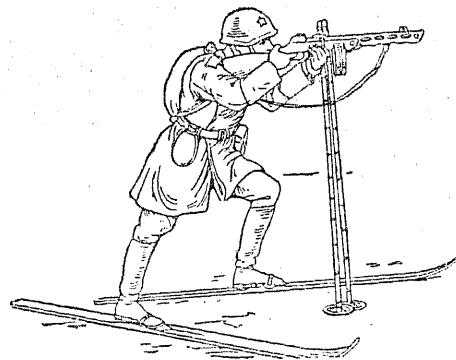

Рис. 77. Прикладване за стрелба от ски в положение стоещком от упор

Положение за стрелба от кон

84. Стрелба от кон може да се води само от единичен конник.

За вземане положение за стрелба от кон извършваме следното: без да изпускаме поводите от лявата ръка, провираме китката на дясната ръка между ремъка и приклада, с лакътя на дясната ръка подаваме автомата вдясно и напред и като обхванем със същата ръка шийката на ложата, снемем автомата; задържайки автомата с дясната ръка така, че дулото да бъде вляво от главата на коня, и като подкрепяме автомата с лявата ръка, поставяме затвора на бойния си зъб.

За стрелба от място конят се обръща полунадясно по отношение на целта така, че направлението на стрелбата да минава встрани от лявото рамо на коня.

В момента на изстрела подаваме тялото леко напред, по-плътено притискаме коленете към седлото и разтваряме пръстите на краката малко встрани.

За стрелба в движение напред леко се приповдигаме на стрemenата, подаваме тялото напред и усиляваме упора в коленете; автоматът държим над главата на коня.

За стрелба встрани от направлението на движението леко се приповдигаме на стрemenата, обръщаме тялото към целта и се подаваме напред, като усиляваме упора на дясното (лявото) стреме.

За стрелба надолу леко се приповдигаме на стрemenата, колкото е възможно повече подаваме тялото напред и надолу, като усиляваме упора на дясното (лявото) стреме.

Глава II

ПРАВИЛА ЗА ВОДЕНЕ НА ОГЪН С АВТОМАТА В БОЯ

ОБЩИ УКАЗАНИЯ

85. Стрелецът, въоръжен с автомат, води огън в боя самостоятелно, съобразявайки се с обстановката. Огънят с автомат се характеризира със следните данни:

Разстояние в метри	Най-голямо превишение на средната траек- тория над ли- нията на при- целването в см	Размери на централните ивици на разсейване			
		във височина в см		в ширина в см	
		с единичен огън	къси редове	с единичен огън	къси редове
50	1	10	21	10	19
100	7	21	31	21	29
150	19	32	42	32	40
200	36	42	56	41	54
250	62	54	71	53	68
300	98	67	90	65	84

Количеството на патроните, необходимо за сигурно поразяване на единична открита цел при стрелба с

къси редове (3—4 изстрела), се вижда от следната таблица:

Разстояние за стрелба в метри	Главеста	Гръдна	Пребегваща	Цял ръст	Дела на-течната
50	3	2	1	1	1
100	4	3	2	1	2
150	6	4	3	2	2
200	8	5	4	3	3
250	12	7	5	3	4
300	16	9	6	4	5

Забележка: При условие че средната точка на попаденията съвпада със средата на целта.

ИЗБОР НА ЦЕЛТА

86. Цели за автоматичка в боя са: противниковите командири и единични бойци, разположени открито и маскирани, внезапно появяващи се или пребегващи, атакуващи и контраатакуващи противникови групи и неговите огнени средства. Първо трябва да се поразяват важните и опасни цели, а от тях най-близките и най-откритите.

ИЗБОР НА ПРИЦЕЛА И ПРИЦЕЛНАТА ТОЧКА

87. При избор на прицела се ръководим от следното: автоматичен огън с редове по всички цели на разстояние до 300 м се води с прицел 20; единичен огън по малки цели на разстояние 100 м и по-близко с прицел 10, а в останалите случаи с прицел 20.

88. Прицелната точка е средата на долния край на целта. При стрелба по високи цели (пребегващи фигури и т. н.) прицелната точка се избира в широката част на целта (гърдите, пояса).

Във време на стрелбата се следят рикошетите на куршумите и ако е необходимо, изменя се прицелната точка.

89. При стрелба с автомат температурата и надлъжният вятър оказват незначително влияние върху полета на куршумиза, което при водене на автоматичния огън на редове може да не се отчита, тъй като това отклонение е по-малко от естественото разсейване на куршумите.

При стрелба с единични изстрели особено по малки цели, при студено време и при силен насрецен вятър прицелната точка трябва да се избира по-високо, а при стрелба в горещо време и при силен попътен вятър — по-ниско съгласно следната таблица:

Разстояние за стрелба в метри	При температура										При силен (10 м/сек.) попътен вятър прицелната точка се понижават, при насрецен се повишава в см
	—					—					
	прицелната точка се повишава в см	прицелната точка се повишава в см	прицелната точка се повишава в см	прицелната точка се повишава в см	прицелната точка се повишава в см	прицелната точка се повишава в см	прицелната точка се повишава в см	прицелната точка се повишава в см	прицелната точка се повишава в см	прицелната точка се повишава в см	
100	3	2	1	—	1	2	3	4	5		0
150	6	4	2	—	2	4	6	8	10		1
200	12	8	4	—	4	8	12	16	20		3
250	24	16	8	—	8	16	24	32	40		6
300	36	24	12	—	12	24	36	48	60		10

30. Също така, когато стрелбата е извършвана от единични стрелци или от отделни групи, стрелбата трябва да се извършва от средата на дясната батарея, съобразно стрелната таблица.

Таблица за стрелбата с автоматично оръжие			
Метод на стрелбата с автоматично оръжие			
Разстояние до целта (м)	Позиция на стрелбата (м)	Позиция на стрелбата (м)	Позиция на стрелбата (м)
100	4	4	4
150	20	20	20
200	40	40	40
250	60	60	60
300	80	80	80
350	100	100	100

Забележително: 1. Позицията на стрелбата трябва да се определя по стрелната таблица (С-1) и да се дава по-малко.

2. При стрелба, извършвана от отделни стрелци или от отделни групи, стрелбата трябва да се извършва от средата на дясната батарея.

3. Огненият стрелба трябва да се извършва от средата на дясната батарея.

Рис. 28. Позиция на стрелбата

СТРЕЛБА ПО ЕДИНИЧНИ И ГРУПОВИ ДЕЛНИ

31. Единицата отстрелява цел на разстояние до 300 м за първото с къси редове или единичен огън, като се прилагат в средата на дясната батарея на целта.

32. За стрелбата по единични точки съответно на разстоянието на стрелбата и височината на целта (до 100 м) и по-близо се обстрелва с единичен огън с автоматични прицели.

33. За стрелбата по групови прицели на разстояние от 100 м и по-близо той се унищожава с единичен огън с автоматични огъни по фронта на целта.

34. За стрелбата по групови прицели се обстрелва с единичен огън с автоматични огъни по фронта на целта.

35. За стрелбата по групови прицели се обстрелва с единичен огън с автоматични огъни по фронта на целта.

36. За стрелбата по групови прицели се обстрелва с единичен огън с автоматични огъни по фронта на целта.

37. За стрелбата по групови прицели се обстрелва с единичен огън с автоматични огъни по фронта на целта.

38. За стрелбата по групови прицели се обстрелва с единичен огън с автоматични огъни по фронта на целта.

39. За стрелбата по групови прицели се обстрелва с единичен огън с автоматични огъни по фронта на целта.

се очаква появяването ѝ; при появяване бързо да се уточни прицелването и да се произведе единичен изстрел или къс ред.

При невъзможност предварително да се предвиди местото на появяването на целта, появяващата се цел се унищожава със стрелба чрез **изхвърляне**.

98. Стрелба по пеша цел, движеща се в плоскостта на стрелбата, се води с прицел, съответстващ на разстоянието, на което целта може да се окаже в момента на откриване на огъня.

99. За поразяване на цел, движеща се под ъгъл към плоскостта на стрелбата, прицелът се поставя според разстоянието до целта, а прицелната точка се изнася в посоката на движението ѝ, ръководейки се от следната таблица:

Разстояние за стрелба в метри	Пребиване пеша цел (3 м/сек.) под ъгъл 90°	
	прицелната точка се изнася	
	в св	в човешки фигури
50	30	$\frac{1}{2}$
100	75	$1\frac{1}{2}$
150	115	$2\frac{1}{2}$
200	160	3
250	210	4
300	260	5

Забележка: 1. При движение на пеша цел ходом изпреварването се взема двойно по-малко, отколкото по бягаща цел.

2. При движение на пеша цел при остър ъгъл към посоката на стрелбата изпреварването се взема двойно по-малко.

3. При изнасянето на прицелната точка отчитането се прави от средата на целта.

100. При обстрелване на движеща се цел може да се набележи точка по пътя на нейното движение и предварително да се прицелим в нея и щом целта се приближи към набелязаната точка на разстоянието на нейното изпреварване, откриваме огън.

СТРЕЛБА ПО ВЪЗДУШНИ ЦЕЛИ

101. Огън с автомата по самолети и парашутисти на разстояние до 100 м се води с прицел 20.

Най-ефективна стрелба се водене на огън по самолета с моментна, когато той пикира към стрелца или когато огънта след пикирането. В тези случаи стрелбата се води, без да се взема изпреварване, като се прицелваме в главата на пикиращия или опашката на отлитания самолет.

102. В останалите случаи при стрелба по самолети се взема изпреварване (табл. 74). Разпориче на изпреварването се взема от следната таблица:

Разстояние на стрелба по самолети в метри	Изпреварване по стрелба и изпреварване в м			
	50	100	200	300
60	6-6	15-0	32-4	52-2
70	7-7	17-5	37-8	60-9
80	8-8	20-0	43-2	69-6
90	9-9	22-5	48-6	78-3
100	11-0	25-0	54-0	87-0
110	12-1	27-5	59-4	95-7
120	13-2	30-0	64-8	104-4
130	14-3	32-5	70-2	113-1
140	15-4	35-0	75-6	121-8
150	16-5	37-5	81-0	130-5

90. Сграбичният вятър оказва значително влияние на полета на куршума, като го отклонява в страни. Затова е необходимо прицелната точка всякога да се изнася към тази страна, от която духа вятърът, съгласно следната таблица:

Разстояние за стрелба в метри	Умерен вятър (5 м/сек.) под ъгъл 90°	
	изнасяне на прицелната точка	
	в см	в човешки фигури
50	5	—
100	20	$\frac{1}{2}$
150	45	1
200	75	$1\frac{1}{2}$
250	110	2
300	150	3

Забележки: 1. Изнасянето на прицелната точка при силен вятър (10 м/сек.) е двойно повече, при слаб (2—3 м/сек.) е двойно по-малко.

2. При вятър, духащ под остър ъгъл към направлението на стрелбата, поправката се взема двойно по-малко.

3. Отчитането за изнасяне на прицелната точка се извършва от средата на целта (рис. 78).

Рис. 78. Изнасяне на прицелната точка

СТРЕЛБА ПО ЕДИНИЧНИ И ГРУПОВИ ЦЕЛИ

91. Единична открита цел на разстояние до 300 м се поразява с къси редове или единичен огън, като се прицелваме в средата на долния край на целта или като избираме прицелната точка съответно на външните условия на стрелбата и височината на целта.

92. Групова цел на 200 м и по-близо се обстрелва с къси редове, последователно пренасяйки прицелната точка от една фигура на друга.

93. При отразяване на атакуващ противник на разстояние от 100 м и по-близо той се унищожава с дълги редове чрез разсейване огъня по фронта на целта.

94. При бой в гора противникът се обстрелва с къси редове с кратки спирания зад дърветата.

95. При бой в окопи и тесни укрития противникът се унищожава с редове от автоматичен огън в упор, без прикладване в рамото, насочвайки изстрелите с целия автомат.

СТРЕЛБА ПО ПОЯВЯВАЩИ И ДВИЖЕЩИ СЕ ЦЕЛИ

96. За поразяване на появяващите се за кратко време цели е необходимо особено внимателно да се наблюдава бойното поле, бързо да се разпознават и оценяват целите, да се определят разстоянията до тях, да се избира положението на прицела и прицелната точка.

Бързината на стрелбата по появяваща се цел трябва да се постига за сметка на бързината на подготовката.

97. За поразяване на появяваща се цел трябва предварително да се прицелим в това място, където

се очаква появяването ѝ; при появяване бързо да се уточни прицелването и да се произведе единичен изстрел или къс ред.

При невъзможност предварително да се предвиди мястото на появяването на целта, появяващата се цел се унищожава със стрелба чрез **изхвърляне**.

98. Стрелба по пеша цел, движеща се в плоскостта на стрелбата, се води с прицел, съответстващ на разстоянието, на което целта може да се окаже в момента на откриване на огъня.

99. За поразяване на цел, движеща се под ъгъл към плоскостта на стрелбата, прицелът се поставя според разстоянието до целта, а прицелната точка се изнася в посоката на движението ѝ, ръководейки се от следната таблица:

Разстояние за стрелба в метри	Пребгваща пеша цел (3 м/сек.) под ъгъл 90°	
	прицелната точка се изнася	
	в см	в човешки фигури
50	30	$\frac{1}{2}$
100	75	$1\frac{1}{2}$
150	115	$2\frac{1}{2}$
200	160	3
250	210	4
300	260	5

Забележка: 1. При движение на пеша цел ходом изпреварването се взема двойно по-малко, отколкото по бягаща цел.

2. При движение на пеша цел при остър ъгъл към посоката на стрелбата изпреварването се взема двойно по-малко.

3. При изнасянето на прицелната точка отчитането се прави от средата на целта.

100. При обстрелване на движеща се цел може да се набелёжи точка по пътя на нейното движение и предварително да се прицелим в нея и щом целта се приближи към набелязаната точка на разстоянието на нейното изпреварване, откриваме огън.

СТРЕЛБА ПО ВЪЗДУШНИ ЦЕЛИ

101. Огън с автомати по самолети и парашутисти на разстояние до 300 м се води с прицел 20.

Най-изгодният момент за водене на огън по самолета е моментът, когато той **пикира към стрелеца или когато отлита след пикирането**. В тези случаи стрелбата се води, без да се взема изпреварване, като се прицелваме в главата на пикиращия или опашката на отлитания самолет.

102. В останалите случаи при стрелба по самолети се взема изпреварване (рис. 79). Размерите на изпреварването се виждат от следната таблица:

Скорост на движението на самолета в м/сек.	Разстояние за стрелба и изпреварване в м			
	50	100	200	300
60	6·6	15·0	32·4	52·2
70	7·7	17·5	37·8	60·9
80	8·8	20·0	43·2	69·6
90	9·9	22·5	48·6	78·3
100	11·0	25·0	54·0	87·0
110	12·1	27·5	59·4	95·7
120	13·2	30·0	64·8	104·4
130	14·3	32·5	70·2	113·1
140	15·4	35·0	75·6	121·8
150	16·5	37·5	81·0	130·5

103. В бойна обстановка, като се ръководим с таблицата за изпреварването в метри, състави с таблица за изпреварването в корпуси на противникови самолети, действащи в даденото направление като се вземат предвид техните размери и скорости на движение; при стрелба изпреварването се вземат от видимите размери на самолетите.

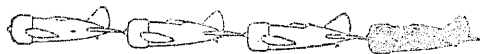

Рис. 79. Стрелба по самолет, преследван по фронта с изпреварване от 3 тела

Пример. Скоростта на самолета е 80 м/сек. Дължината на корпуса — 10 м. Прицелната точка се изнася: при стрелба на 100 м — на 2 корпуса; на 200 м — на 4 корпуса; на 300 м — на 7 корпуса.

Огън по самолети се открива само по командата на командира на отделението.

104. При стрелба по спускащи се парашутисти прицелната точка се изнася по посока на спускането. Изпреварването се взема във видими размери на фигурата на парашутиста, както е указано в таблицата:

Разстояние за стрелба в м	50	100	200	300
Изнасяне на прицелната точка във видимите размери на фигурата на парашутиста при скорост на спускане 6 м/сек.	под краката	1/2 фигура	1 1/2 фигура	3 фигури

Забележка. Отчитането се извършва от краката на парашутиста.

105. Положението на автоматчика при стрелба по въздушни цели е произволно, в зависимост от местността и обстановката — седеенком, на колене, лежеником или стоеенком, стига само да дава необходимата устойчивост и удобство за обръщане.

За упори при стрелбата могат да служат невисоки местни предмети — огради, клони от дървета и т. н.

Приложение 1

ТАБЛИЦА

за ъглите на прицелването, деривацията и времето за летене на куршума при стрелба с автомат

Разстояние за стрелба в м	Ъгъл на прицелване в хилядни	Деривация в см	Време за летене на куршума в сек.
50	2-8	—	0-11
100	4-2	—	0-25
150	5-5	10	0-39
200	7-2	20	0-54
250	9-2	30	0-70
300	11-4	40	0-87
350	13-9	50	1-05
400	17-0	60	1-24
450	20-3	80	1-45
500	24-2	100	1-68

Приложение 2

ТАБЛИЦА

за преришението на траекторията над линията на прицелването при стрелба с автомат

Прицели в деления	Разстояние в м									
	50	100	150	200	250	300	350	400	450	500
	преришение в сантиметри									
5	0	-14	-40	—	—	—	—	—	—	—
10	7	0	-25	-66	—	—	—	—	—	—
15	15	16	0	-34	-92	—	—	—	—	—
20	22	30	25	0	-50	-126	—	—	—	—
25	34	53	55	40	0	-69	-172	—	—	—
30	45	76	90	86	58	0	-91	-232	—	—
35	58	102	129	138	123	78	0	-128	-300	—
40	74	134	177	202	203	174	112	0	-157	-375
45	92	169	229	272	289	278	234	169	0	-203
50	112	210	297	353	381	385	376	302	183	0

Забележка. Цифрите със знака минус показват понижение на траекторията.

СЪДЪРЖАНИЕ

	Стр.
Увод	3
Бойни свойства и назначения на автомата	3
Част първа	
Устройство, действие, поддържане и опазване на автомата обр. 1941 г.	
Глава I. Устройство на автомата	5
Описание на частите на автомата	5
Принадлежности на автомата	22
Боеи и проверен патрон	22
Глава II. Работа на частите и механизмите на автомата	24
Глава III. Правила за опазване и действие с автомата	30
Правила за разглобяване и съглобяване на автомата	31
Преглед на автомата в съглобен и разглобен вид	44
Ред за ежедневния преглед на автомата от автоматичка	45
Преглед на автомата в съглобен вид	46
Преглед на автомата в разглобен вид	49
Ред за почистване и смазване на автомата, правилата за поддържането и опазването му	50
Проверка изправността на принадлежностите	52
Ред за почистване и смазване на автомата	52
Глава IV. Нарушаване нормалната работа на механизмите на автомата	56
Глава V. Привеждане на автомата към нормален бой	63
Глава VI. Излише на изпълнители	67

Част втора

Начини и правила за стрелба с автомат

Глава I. Начини за стрелба с автомат	70
Общи указания	70
Положение за стрелба лежешком	72
Положение за стрелба на колене	75
Положение за стрелба седешком	76
Положение за стрелба стоешком	79
Положения за стрелба от упор, от укритие, от ски и от кон	80
Глава II. Правила за водене на огън с автоматата в боя	89
Общи указания	89
Избор на целта	90
Избор на прицела и прицелната точка	90
Стрелба по единични и групови цели	93
Стрелба по появяващи и движещи се цели	93
Стрелба по въздушни цели	95
Приложения:	
Таблицы за стрелбата	98

Редактор: Кр. Крапачев

Техн. редактор: Г. Чулев

Коректор: Л. Стоева

Дадена за печат на 4. XI. 1954 г.

Формат 16^о от 70/100

Издателски коли 3-66

Печатни коли 6-25

Изд. поръчка № 535

Цена 2-95 лв.

Техн. поръчка № 9